5 ДЕКАБРЬ СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

ИҚБОЛИМИЗ ҚОМУСИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чиқиши № 282 (12.936). 5 ДЕКАБРЬ 1964 ЙИЛ ШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

ХАЛҚ БАХТНОМАСИ

ТАРИХ СОЛНОМАСИнинг абадий сўнмас саҳифалари бор. Кечагина нишонлаганимиз Улуғ Октябрнинг туғилган куни — 7 ноябрь, қуёшли республикамиз ҳамда Ўзбекистон Коммунистик партияси ташкил топган ¬онг каби 5 декабрь — Совет Конституцияси куни ҳам офтобдек нурли, заминдек вазмин, сув янглиғ ҳаётбахш боқий ҳаёт саналаридандир. 1936 йилнинг шу кунида бахтимиз қонуни, иқболимиз қомуси — Совет Конституцияси дунёга келган. Шу кунда бу улуғ китоб бутун дунёга Советларнинг Фавқулодда VIII съезди овозини, Совет Иттифоқи халқларинигина эмас, шунингдек барча прогрессив инсониятни қувонтирган хабарни — ер юзининг олтидан бир қисмида меҳнаткашларнинг асрий орзуси — социалистик жамият барпо этилганлигини янгратди. Шундан буён халқимиз, эркесвар башар бу кунни — барча совет халқлари бирлиги ва дўстлигининг ижодкори — Коммунистик партия раҳнамолигида ғалаба қилган, олий типдаги совет демократияси зафар топган улуғ айём сифатида байрам қиладилар.

Халқимиз Совет Конституциясини — истиқбол йўлини ёритувчи маёқ, деб ардоқлайди. Чунки унда инсониятни коммунизмнинг нурли чўққисига бошловчи ленинча доно даҳо мужассам. Унда улуғ юртимизда барча халқларнинг, барча гражданларнинг миллати ва ирқидан қатъи назар, хўжалик ва давлат ҳаётининг ҳамма соҳаларида тенг ҳуқуқли бўлиши қатъий қонун қилиб қўйилган. Унда ҳокимият — халқнинг ўзи эканлиги олтин ҳарфлар билан ёзилган. Унда инсон сўзининг мағрур жаранглаши, инсон учун, унинг бахт-саодати учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасидан баҳраманд яшаши ифодаланган. Унда ҳар бир совет гражданининг меҳнат қилиши, дам олиши, илм эгаллаши, кексайгани ёки бетоб бўлганида моддий таъминланиши асосий ҳуқуқларидан эканлиги таъкидланган.

Шарқ хотин-қизларининг ўтмишда ҳақ-ҳуқуқсиз бўлгани, феодализм ва паранжи туфайли қуёш нурини кўрмагани, ташқи дунёдан айириб қўйилгани фожиали бир ҳақиқат эди. Улуғ Октябрь фарзанди Совет Конституцияси уларни коммунизмнинг актив қурувчиси бўлишга даъват этди. Хотин-қизларга ҳаётнинг ҳамма соҳаларида эркаклар билан тенг ҳуқуқ берилди.

Совет демократиясининг равнақ топиши совет халқига тарихан қисқа вақт ичида экономикани, фан ва маданиятни юксалтиришда улкан ғалабаларни қўлга киритиш имкониятини берди. Бугун бутун прогрессив инсоният кўриб қувонаётган ва фахрланаётган она-Ватанимиз улкан зафарлаонни Ўзбекистон кўзгусида ҳам ёрқин ва яққол кўрамиз. Эксплуататорлар асоратида, миллий қуллик исканжасида эзилиб келган халқимиз социалистик революция, адолатли совет демократияси очиб берган янги давр йўлидан бориб, космик юксакликларга эришди.

Ўзбекистон қардош халқлар билан ҳамкорликда, улуғ рус оғамиз ёрдамида яшнаб турган индустриал-колхоз республикасига, коммунизмнинг порлоқ машъалига айланди. Бу ерда ҳозир саноатнинг юзга яқин тармоғи бор. Бахти кулган ўлка ўз маҳсулотини жаҳоннинг 58 мамлакатига экспорт қилмоқда. Республикамиз Бутун Иттифоқда етиштирилаётган «оқ олтин»нинг 71 процентини бермоқда. Ҳур диёрда бошқа соҳаларда қўлга киритилган ютуқлар ҳам қуёш янглиғ нурли, порлоқдир.

Партиямизнинг шонли XXII съезди қарорлари ва унда қабул қилинган коммунизм қурилиши Программаси янги ғалабаларга эришишнинг, совет демократиясини янада ривожлантиришнинг янги перспективасини очиб берди, пролетариат диктатураси давлатининг ўсиб, умумхалқ давлатига, пролетариат демократиясининг умумхалқ социалистик демократиясига айланиши қонуниятларини ҳар тарафлама асослаб берди.

Социалистик демократияни ҳар тарафлама кенгайтириш ва такомиллаштириш, дейилади КПСС Программасида, барча гражданларнинг давлатни бошқаришда, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда актив иштирок этиши, давлат аппарати ишини яхшилаш ва унинг фаолияти устидан халқ контролини кучайтириш коммунизм қурилиши авж олдирилган даврда социалистик давлат тараққиётининг асосий йўналишидир. Бугун бутун Совет Иттифоқида бўлганидек, Ўзбекистонда ҳам бу муҳим ҳаётий вазифа кенг миқёсларда ўз ифодасини топмоқда. Республика партия ва совет органлари жамоатчилик фаолияти доирасини кенгайтиришга, аҳолининг ташаббускор ташкилотлари тармоғини кенгайтиришга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Ҳозир Ўзбекистонда 31497 та оммавий ташаббускор ташкилотда 391000 дан ортиқ жамоатчи фаолият кўрсатмоқда. Советларнинг ижроия комитетлари ҳузурида 1544 кишини жипслаштирган 199 жамоатчилик асосидаги бўлим ишламоқда. Кўнгилли халқ дружиналари, маҳалла, квартал комитетлари, ўртоқлик судлари, хотин-қизлар советлари ва бошқа жамоат ташкилотлари самарали ишламоқда.

Капитал ҳукм сураётган чет эл мамлакатларида демократия ҳам, конституциялар ҳам ҳукмрон синфни, демак халқ меҳнати ва қони ҳисобига бойиган пулдор — амалдорларнинг манфаатини кўзлайди, уларнинг манфаатига хизмат қилади. Буржуа демократияси халқларни алдаш қуролидир.

Коммунистик партия Марказий Комитетининг кейинги икки Пленуми совет демократияси — умумхалқ демократиясининг афзаллигини бутун жаҳон олдида яна бир марта намойиш қилди. Халқ иродаси — давлатни бошқаришда асосий йўл эканлигини кўрсатди, халққа хизмат қилишни ўз фаолиятининг олий мақсади, деб билган Ленин партиясининг обрў-эътиборини яна бир поғона юксаклиикка кўтарди. Советлар даврида меҳнат шон-шараф, қаҳрамонлик ишига айланган. Биз ана шу озод меҳнатимиз самараларидан ҳамиша шодмиз, бахтиёрмиз. Бугун серқуёш ўлкамизда пахта байрами, меҳнат байрами бошланди. Совет халқларининг қардошлик оиласида коммунизмнинг нурафшон чўққилари сари олға бораётган Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Конституцияси қуёши остида ўз меҳнати зафарларини зўр тантана билан байрам қиладилар. Партиямиз, жонажон ҳукуматимизнинг кундалик ғамхўрликларидан, Совет демократиясининг афзалликларидан баҳраманд бўлган ўзбек халқи коммунизм ишининг тантанаси йўлида янада фидокорона меҳнат қилади.

СОВЕТ—ЧЕХОСЛОВАКИЯ БИТИМИ ИМЗОЛАНДИ

СССРдан Чехословакия Социалистик Республикасига ўтказиладиган газ қувури қуриш тўғрисидаги битим 3 декабрда Катта Кремль саройида имзоланди. Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасидаги иқтисодий ва техникавий ҳамкорликнинг яна бир намунаси бўлган бу газ қувури 1965—1967 йилларда қурилиб бўлади.

(ТАСС).

СОВЕТ—ЧЕХОСЛОВАКИЯ АХБОРОТИ ИМЗОЛАНДИ

3 декабрда Катта Кремль саройида Чехословакия Социалистик Республикаси партия-давлат делегациясининг Совет Иттифоқида бўлиши тўғрисидаги Совет — Чехословакия ахборотини имзолаш маросими бўлди.

Ахборотни совет томонидан — КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, Чехословакия томонидан — Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти А. Новотний, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси И. Ленарт имзоладилар. (ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ПАРТИЯ-ДАВЛАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

МОСКВА, 4 декабрь. (ТАСС). Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотний бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикасининг партия-давлат делегацияси бугун Москвадан ватанига жўнаб кетди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари, бошқа расмий шахслар, шунингдек СССРдаги чет эл элчихоналарининг бошлиқлари чехословакиялик дўстларни узатиб қўйиш учун аэродромга келишди.

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев ва Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотний дўстона нутқлар сўзладилар.

МЕХАНИЗАТОРЛАРНИНГ СЕМИНАР-КЕНГАШИ

Кеча Тошкентдаги Санъат саройида пойтахт область механизаторларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда область хўжаликларидаги комплекс механизациялашган звеноларнинг бошлиқлари, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари, ишлаб чиқариш бошқармаларининг бошлиқлари, бошқарма партия комитетларининг секретарлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, бухгалтер ва экономистлари иштирок этдилар.

Семинар-кенгашда Оққўрғон бошқармасидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг звено бошлиғи Абдуғани Мамаюсупов «Тракторчиларни комплекс механизациялашган звеноларга бошлиқ қилиб тайинлаш ва етиштирилган ҳосилга қараб ҳақ тўлаш — пахтадан мўл ҳосил олишнинг гаровидир», 2-«Оққўрғон» совхозидаги комплекс механизациялашган звеноларнинг раҳбари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, республикада хизмат кўрсатган механизатор Валентин Афанасьевич Тюпко «Комплекс механизациялашган звенолар ишини тўғри ташкил қилиш, машина ва механизмларнинг комплексини қўлланиш тажрибаси — пахта таннархини камайтиришнинг бирдан-бир тўғри йўлидир», 1-«Оққўрғон» совхозининг бош бухгалтери И. Мирмаҳмудов «Комплекс механизациялашган звеноларда меҳнатни ташкил қилиш, ҳисоб-китоб ишларини юритиш ва меҳнатга ҳақ тўлаш тажрибаси ҳақида» доклад қилдилар. Шунингдек, комплекс механизациялашган звеноларнинг ишига тааллуқли бошқа темалардаги бир қатор докладлар ҳам тингланди.

Докладчилар область партия комитетининг ташаббуси билан бундан икки йил муқаддам колхоз ва совхозларда комплекс механизациялашган звенолар ташкил қилинганлиги деҳқончилик маданиятини юксалтириш, пахтачиликни комплекс механизациялаш, ҳосилдорликни кўтариш ва унинг таннархини камайтириш, пахтакорларнинг етиштирилган маҳсулотдан моддий манфаатдорлигини оширишда жуда катта роль ўйнаганлигини таъкидладилар.

Сиз суратда кўриб турган бу очиқ чеҳралар Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасининг меҳнатда бахт-иқбол топган бир группа ишчиларидир.

А. Тўраев фотоси.

ҚИШЛОВ ЯХШИ ЎТСИН!

Қўйчивонларнинг республика кенгашидан

Чорвадорларимиз, айниқса қўйчивонларимиз қиш — серташвиш, дейишади. Дарвоқе, қишда об-ҳаводан нажот кутиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам уни тўла тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олишимиз керак. Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган қўйчивонларнинг республика кенгашида бу масала яна бир марта муҳокама қилинди. Ўзбекистон ССР Қўйчилик Бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **С. Е. Есимов** «Республика хўжаликларида қўйчиликнинг аҳволи ва чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш тадбирлари тўғрисида»ги докладида қўйчиликнинг қандай ривожланаётганлигини батафсил таҳлил қилиб берди ва чорвадорлар олдида турган сира кечиктириб бўлмайдиган вазифалар ҳақида гапирди.

Республикамизда «Узглавкаракуль» Бош бошқармасининг ташкил этилиши чорвачиликнинг сердаромад тармоғи бўлган қўйчиликни тез ривожлантириш учун яхши имкониятларни вужудга келтирди.

Бошқарма ихтиёридаги хўжаликлар кўзга кўринарли ишлар қилдилар. Ўтган йилнинг 1 январига қадар бошқарма хўжаликлари ихтиёрида 8 миллион 784 минг бош қўй ва эчки бор эди. Бу, етти йиллик пландаги контроль рақамларнинг яхши бажарилаётганлигидан далолат беради. Кўпгина хўжаликлар, чунончи Сирдарё областидаги «Қизилқум», Тимирязев номли, «Чимқўрғон», Бухоро областидаги «Коммунизм», «Конимех» совхозлари қўйлар туёғини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Докладчи шуни алоҳида таъкидладики, кўпгина хўжаликлар қўйлар туёғини ўстириш планини бажаролмадилар. Самарқанд ва Қашқадарё областларида қўйлар туёғини ўстириш плани 76-79 процент бажарилди, холос.

Бир хил шароитдаги баъзи хўжаликларда маҳсулот етиштириш турлича бўлмоқда. Нурота бошқармасидаги «Нурота», «Ғозғон» ҳамда Ленин номли совхозлар яйлов шароити бўйича бир хил территорияларда жойлашган. Уларда об-ҳаво шароити ҳам бир хил. «Нурота» совхози ҳар юз бош қўйдан 112 тадан қўзи олди, «Ғозғон» совхози эса 74 тадан, Ленин номли совхоз 79 тадан қўзи топширди. Буни нима билан изоҳлаш мумкин? Даставвал шуни айтиш керакки, «Ғозғон» ва Ленин номли совхозларда қўйлар зооветеринария қоидалари асосида боқилмаётир, отарлар учун яйловлар янгиланиб турилмайди, СЖК препаратларидан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланилмайди. Ана шулар оқибатида қўйлар туёғи секин ўсиб, маҳсулдорлиги йил сайин камайиб кетмоқда.

Баъзи хўжаликлар ёз ва кузнинг яхши кунларидан унумли фойдаланмадилар, чорва моллари учун етарли миқдорда ем-хашак жамғармадилар, чорвачилик биноларини сифатли ремонтдан чиқармадилар.

Қўйлар туёғининг ўсиши ва маҳсулдорлигининг ошиши ем-хашак запасларига боғлиқдир. Афсуски, республика хўжаликларида чорвабоп ем-хашак экиш суст боряпти.

Музокараларда сўзга чиққан чорвадорлар чўпон-чўлиқларга қулай шароитлар яратиб бериш, уларни иссиқ уст-бош кийимлари билан таъминлаш, маданий-маиший хизматни яхшилаш тўғрисида батафсил гапириб ўтдилар.

— Чўпон чорвачиликда марказий фигурадир, — деди Бухоро областидаги «Коммунизм» совхозининг директори ўртоқ **Н. Урумбетов**, — шундай экан, қўйлар тақдирини ҳал қилаётган чўпонларни бирор минут ҳам унутмаслигимиз, уларга меҳрибон бўлишимиз зарур. Бизнинг хўжалигимизда худди шундай қилинмоқда. Бу эса дуруст натижалар беряпти. Масалан, яхши шароитга эга бўлган, олаётган маҳсулотига қараб рағбатлантириб турилган кўпгина чўпонларимиз катта муваффақиятларни қўлга киритяптилар. Шулардан бири Умрзоқ Айимековдир. У бу йил ҳар юз бош қўйдан 180 тадан қўзи топширди.

Қашқадарё областидаги «Авангард» совхозининг директори ўртоқ **У. Кармов** ўртача семизликдан паст бўлган қўйларни алоҳида ажратиб боқиш ва уларнинг тез семиришига эришиш йўллари ҳақида гапиради.

Сирдарё областидаги 2-«Зомин» совхозининг директори ўртоқ **Э. Холиқназаров** бундай деди:

— Совхозимиз яйловларида 70 мингдан зиёдроқ қўй боқилмоқда. Октябрь ойида сунъий уруғлантиришни муваффақиятли ўтказдик. Шундан кейин ориқ қўйларни ажратиб, алоҳида боқишга киришдик. Бундай қўйлар совхоз бўйича 8 процентни ташкил этади. Чорвадорларимиз шу қўйларни ҳам декабрь ойи охирларигача семиз қўйлар қаторига етказиб олиш учун курашяптилар.

Ветеринария илмий-текшириш институтининг ректори, ветеринария фанлари доктори ўртоқ **Э. Т. Эргашев** ва сўзга чиққан бошқа ўртоқлар қўйларда учрайдиган ҳар қандай касалликларнинг олдини олиш ва уларга қарши курашиш ҳақида гапирдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **Н. Ж. Худойбердиев** катта нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюроси раисининг ўринбосари ўртоқ **С. М. Веселов** қатнашди.

С. ҚОДИРОВ,

Суратда: Тошкент области механизаторлари кенгаши қатнашчиларидан бир группаси.

И. Глауберзон фотоси.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЮГОСЛАВИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитетининг таклифига биноан, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев бошчилигидаги КПСС делегацияси Югославия Коммунистлар союзининг VIII съездида қатнашиш учун 4 декабрда Москвадан Белградга жўнаб кетди. Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, «Правда» газетасининг бош редактори А. М. Румянцев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Югославия Социалистик Федератив Республикасидаги элчиси А. М. Пузановлар бор.

Киев вокзалида делегацияни КПСС Марказий Комитетининг секретари Л. Ф. Ильичев, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири М. А. Полехин, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, «Известия» газетасининг бош редактори В. И. Степаков, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари А. И. Горчаков ва бошқалар кузатиб қолдилар.

Делегацияни Югославия Социалистик Федератив Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили Ф. Горски ва элчихона ходимлари ҳам кузатиб қолдилар.

БУГУН СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА «ПАХТА БАЙРАМИ» БОШЛАНАДИ. ҚАҲРАМОНОНА МЕҲНАТ СИМВОЛИ БЎЛГАН БУ БАЙРАМ СОВЕТ КОНСТИТУЦИЯСИ БАЙРОҒИ ОСТИДА, ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШАЁТГАН ЎЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ КАТТА ТЎЙИДИР.

МЕҲНАТ БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ ПАХТАКОРЛАР!

БАХТ-САОДАТ, ЮЛДУЗЛАР

КОММУНИЗМГА ЎТИШ — ШАХС ЭРКИНЛИГИНИ ВА СОВЕТ ГРАЖДАНЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН РИВОЖЛАНТИРИШ ДЕМАКДИР. СОЦИАЛИЗМ МЕҲНАТКАШЛАРГА ҒОЯТ КЕНГ ҲУҚУҚ ВА ЭРКИНЛИКЛАР БЕРДИ ВА УЛАРНИ ГАРАНТИЯЛАДИ. КОММУНИЗМ МЕҲНАТКАШЛАРГА ЯНГИ БУЮК ҲУҚУҚ ВА ИМКОНИЯТЛАР БЕРАДИ.

КПСС Программасидан.

Аму — Бухоро канали қурилишида Иттифоқимизнинг турли чеккаларидан келган қурувчилар ва механизаторлар бир жон-бир тан бўлиб ишламоқдалар. Сиз бу суратда Ҳамза насос станциясини қуришда актив иштирок этаётган илғор қурувчиларни — (чапдан) навоийлик мотористка Раиса Балванова, доғистонлик бульдозерчи Расул Магамедов ва қозоғистонлик электрик Юрий Иванов ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Улуғ айёмларда — халқ тантаналарида, ё бир улкан довон ошганда, катта ғалабага мушарраф бўлган кунда босилган йўлни, ўтган кунларни беихтиёр эсга оласан, киши. Саодатимиз қомуси туғилган кунни нишонлар эканмиз, хотин-қизларимизнинг бахтиёр тақдирини кўриб ким қувонмайди дейсиз.

Ўтмишда Шарқ хотин-қизларининг гулгун чеҳралари чор девор ичида заъфарон, қуёшдек иссиқ бағри қон, бахтлари қаро, овозлари мунгли ва синиқ эди.

Бу икки ҳаётни бир-бирига таққослаб бўладими! Ер билан осмонча фарқ! Ҳа, Совет Шарқи хотин-қизлари юксак космос чўққиларига кўтарилди. Улар ёрқин юлдузлардек чарақлаб, озодликка, тенгликка, социалистик жамиятга эришган хотин-қизлар нималарга қодир эканликларини жаҳонга кўз-кўз қилмоқдалар. Республикамиздаги юзлаб бахтиёр аёлларнинг меҳнати, қозонган обрў-эътибори бунга шаҳодат бўлади. Оддий бир деҳқон қиз менинг кулган бахтим бунга мисол. Моҳир теримчи Сарагул Ниёзимбетова, Умида Полвонова, Зиёда Қурбоноваларнинг фаровон турмуши, ажойиб механик ҳайдовчи Ўрозгул Абдалованинг шон-шуҳрати бунинг гувоҳидир.

Ойимхон КАМОЛОВА,

Амударё районидаги Крупская номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

<> <>

Колхозимизда ҳозир хотин-қизлар жуда катта куч. Улар орасида мўл ҳосил байроқдорлари, миришкор пахтакорлар кўп. Уларнинг ҳалол меҳнати туфайли хўжалик планларимиз йилдан-йилга ошириб бажарилмоқда, колхозимизнинг экономикаси боймоқда, қишлоғимизнинг қиёфаси коммунизмга хос чирой очмоқда.

Эркин меҳнат бизга бахт келтирди. Шунинг учун чин қалбдан дейман:

— Саодат калитини қўлимизга берган бахтимиз қомуси — Совет Конституциясидан ўргилай!

ДЎСТ, БИРОДАР

Томчида бутун олам акс этади, дейдилар. Худди шундай кўпмиллатли совет халқларининг биродарлигини, улуғ дўстлигини бахтиёр бир хонадон — колхозимиз мисолида кўриш мумкин. Ҳозир колхозда 17 миллат вакиллари бир-бирига дўст, биродар бўлиб яшамоқдалар, ягона мақсад коммунизм сари комил ишонч билан бормоқдалар. Колхозимиз аъзолари қайси миллатга мансуб бўлишларидан қатъи назар топширилган вазифаларини сидқидил бажаришга, колхоз экономикасини бойитишга кўпроқ ўз ҳиссаларини қўшишга интилмоқдалар.

Бу йил колхоз пахта планини 105 процент бажарди. Гектаридан 34 центнердан ҳосил олинди. Ҳозир янги ҳосил учун қизғин кураш бормоқда. Бу курашда механик рус Ф. Ковалев, бригада бошлиғи қирғиз Оқсади Тўйчиев, участка бошлиғи қозоқ Ғани Иброҳимов, чўпон венгер Миша Халатов, сут соғувчи татар Зулайҳо Тўйчиева, тракторчи япон Коля Коранов, илғор сувчи тожик Абдураҳмон Иброҳимов ҳар қачондагидек байроқдор бўлмоқдалар.

Қўлни-қўлга бериб ишлаш ўз неъматларини бермоқда. Шу кеча-кундузда колхозимизга келган киши ўзини шаҳарда юргандек ҳис этади. Катта клуб, туғруқхона, касалхона, мактаб, ясли ва бошқа кўплаб маиший хизмат бинолари қишлоғимиз чиройига чирой қўшиб, колхозчиларга хизмат қилмоқда. Ҳар йилдагидек бу йил ҳам кўпгина хонадонларда кетма-кет ҳовли тўйлари бўлиб ўтмоқда. Уларда янги анъаналар тантана қилмоқда, дўстлик куйлари янграмоқда.

М. ИСМАТОВ,

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

ДАВЛАТ — ХАЛҚНИКИ

Мамлакатимизда социализм ғалабаларини қонуний мустаҳкамлаб қўйган ҳозирги Конституциямиз қабул қилинганидан буён орадан 28 йил ўтди. Совет Иттифоқи ўз тараққиётининг янги даврига — коммунизм қурилиши кенг авж олдириб юборилган даврга кирди.

Биринчи Совет Конституцияси қабул қилинган янги эранинг бошларида социализм фақат истиқбол ва орзугина эди. Эндиликда социализм совет ҳаётининг жонли реаллиги, кундалик воқелиги бўлиб қолди. Экономика, давлат, маданият ва ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида социализмнинг афзалликларидан Советлар мамлакатининг барча гражданлари улар қандай ирққа ва миллатга, жинсга мансублиги ҳамда мулкий аҳволига қарамай, фойдаланмоқда. Барча халқларимиз бир-бирига қон-қардош, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқида яшовчи барча миллатлар ва элатлар бир-бирига қондош, бир-бирига дўст синфлар — ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлар ҳамда уларнинг орасидан етишиб чиққан халқ интеллигенциясидан иборат ҳозирги совет жамиятимизда киши-кишига дўст, ўртоқ ва биродардир. Умумхалқ партияси — ленинчи Коммунистик партия ана шу жамиятнинг қалби ва унинг синалган авангардидир. Партиянинг ғоялари халқимизга олға томон бориш йўлини ёритмоқда, оммадаги жуда катта ижодий ғайратни уйғотмоқда, уни коммунизмнинг тантанаси йўлидаги улкан вазифаларни ҳал қилишга руҳлантирмоқда.

КПСС Программасида бундай деб ёзиб қўйилган: «Социалистик демократияни ҳар тарафлама ривожлантириш ва такомиллаштириш давлатни бошқаришда, давлат қурилиши ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда, давлат аппаратининг ишини яхшилаш ҳамда унинг фаолияти устидан халқ контроллигини кучайтиришда барча гражданларнинг актив иштирок қилиши — коммунизм қурилиши даврида социалистик давлатни ривожлантиришнинг асосий йўналиши ана шундан иборат».

Совет жамиятининг сиёсий ҳаёти ана шу йўлдан оғишмай бормоқда ва изчил ривожланмоқда.

Социалистик демократия байроғи остида совет жамиятининг структурасида, унинг бутун характерида жуда катта сифат ўзгаришлар рўй берди. Октябрь революцияси туфайли вужудга келган пролетариат диктатураси ўзининг оламшумул-тарихий ролини бажарди. СССРда социализмнинг батамом ва узил-кесил ғалаба қозонишини таъминлади. Пролетариат диктатураси давлати сифатида пайдо бўлган Совет давлати ўзининг ҳозирги янги босқичида умумхалқ давлатига айланди. Пролетариат демократияси умумхалқ демократияси бўлиб қолди. Бу эса тузумимизнинг куч ва қудратидан, чинакам халқчил характеридан далолат берувчи улуғ ғалабадир.

Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврда умумхалқ давлати коммунистик жамият қурилишини таъминламоғи ва уни империалистик лагернинг ҳамла этишидан ҳимоя қилмоғи керак. Умумхалқ давлатимиз бу вазифани бажариш учун коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш мақсадида мамлакат хўжалигини планли равишда юритмоқда, халқ фаровонлигини ошириш манфаатларини кўзлаб, меҳнат ва истеъмол ўлчови устидан контролни амалга оширмоқда, социалистик муносабатларни аста-секин коммунистик муносабатларга айлантирмоқда, меҳнаткашларни меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбияламоқда, зарур ҳуқуқий тартиботлар ўрнатилишини таъминламоқда, тинчлик ишини ҳимоя қилаётган Ватанимизнинг хавфсизлигини қаттиқ туриб сақлаб келмоқда.

Ҳозирги шароитда Совет давлатининг социалистик базаси мустаҳкамланиб, тобора кенгайиб бораётир. Жамиятимиз ҳар қачонгига қараганда монолит бўлиб қолди. Давлатимиз кучининг асосий манбаи ҳам мана шунда.

Бизнинг Совет давлатимиз халқ оммасининг орзу-умидларига жавоб бермоқда, зотан давлатни халқ оммасининг ўзи яратмоқда, унинг ҳар бир хатти-ҳаракатига йўл кўрсатмоқда.

Октябрь ғалабасидан кейиноқ В. И. Ленин халқлар оммасига мурожаат қилиб, бундай деб ёзган эди: «Меҳнаткаш ўртоқлар! Эндиликда давлатни **сизнинг ўзингиз** бошқараётганлигингизни эсда тутинг. Сизнинг ўзингиз бирлашмасангиз ва давлатнинг ҳамма **ишларини ўз** қўлингизга олмасангиз сизга ҳеч ким ёрдам бермайди. Сизларнинг Советларингиз — бундан буён давлат ҳокимият органлари, ваколатли ҳал қилувчи органлардир».

В. И. Ленин давлат ишларини бошқаришга оммани мумкин қадар кенгроқ жалб қилишга тинмай даъват этиб келди.

Бизнинг умумхалқ давлатимиз меҳнаткашларнинг манфаатларини кўзлаб, жамиятни меҳнаткашларнинг ўзлари бошқаришини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

СССР Олий Советининг барча 1443 депутати, Ўзбекистон ССР Олий Советининг 458 депутати, бошқа иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советларининг депутатлари, шунингдек маҳаллий Советларнинг депутатлари ҳам ишчилар синфининг, колхозчи деҳқонларнинг ва совет интеллигенциясининг вакилларидан иборат.

Совет демократияси Совет Иттифоқи халқларининг қардошларча дўстлиги ва уларнинг мустаҳкам ҳамкорлигининг жонли мужассамидир.

СССР Олий Советида мамлакатимиздаги миллат ва элатлардан 56 тасининг вакиллари бир ёқадан бош чиқариб ишламоқдалар. Давлат ҳокимияти олий органи депутатларидан 390 киши ёки 27 проценти хотин-қизлардир. Ўзбекистон ССР Олий Советида хотин-қизлардан 157 депутат, маҳаллий Советларда эса 37.000 кишидан кўпроқ депутат бор. Бирон буржуа парламентида хотин-қизлар бундай кенг ваколатга эга эмас.

Социалистик демократия меҳнаткашларнинг, жамият учун моддий ва маънавий бойлик яратувчиларнинг демократиясидир. Чириган ва сохта буржуа демократиясига нисбатан социалистик демократия буюк ва шак-шубҳасиз афзалликка эгадир. Буржуа давлатларидаги ҳукмрон озчилик ана шу чириган ва сохта демократия ниқоби остида халқ оммасини эксплуатация қилмоқда ва таламоқда, уруш оловини ёқувчилар жинояткорона пропаганда олиб бормоқда, қутурган ирқчилар ва фашист галалар ўзларининг қабиҳ ишларини такрорламоқда.

Бундан 40 йил муқаддам В. И. Ленин Америка ишчиларига йўллаган мактубида: бизнинг Совет мамлакатимизда ҳокимият, демократия биринчи марта меҳнаткашларга хизмат қиляпти, деб тушунтирган эди. Меҳнат қилиш, дам олиш, бепул маълумот олиш, медицина хизматидан фойдаланиш, касаллик ва кексайиб қолганлик учун, моддий таъминот олиш ҳуқуқлари ва бошқа кўпгина ҳуқуқлар биз учун оддий нарса бўлиб қолди.

Совет Конституцияси қуёши остида ўзбек халқи ҳам қардош совет халқларининг катта ва аҳил оиласида кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда саноатнинг юздан кўпроқ тармоқлари бор. Республикамиз саноат корхоналари ишлаб чиқарган маҳсулотларини жаҳоннинг 58 мамлакатига чиқармоқда.

Қишлоқ хўжалигида ҳам катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг асосий ва етакчи соҳаси бўлган пахтачиликда эришилган муваффақиятлар айниқса қувончлидир. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида пахта етиштириш етти баравар кўпайди. Ўзбекистон меҳнаткашлари пахта тайёрлаш давлат планини ва ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Ўзбекистон бу йил мамлакатга 3 миллион 655 минг тоннадан кўп пахта берди. Бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш планлари ҳам анча ошириб бажарилди. Бу йил пландаги 15 миллион пуд ўрнига, давлатга салкам 40 миллион пуд дон сотилди.

СССР гражданларининг тенгҳуқуқлилиги, яъни уларнинг хўжалик, давлат, маданий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида жинси, ирқи ва миллатига қарамай, қатнашиш ҳуқуқи принципи — социалистик демократиянинг энг буюк ифодасидир. Коммунистик партия совет гражданларининг қонуний ҳуқуқ ва манфаатлари посбони бўлиб турибди ва уларнинг бу буюк ҳуқуқ ва эркинликларига ҳеч ким дахл қила олмаслигини ҳамда бу ҳуқуқларнинг совет кишилари томонидан бутун жамият ва унинг ҳар бир аъзосининг бахт-саодати йўлида тўла фойдаланилиши учун кўз-қулоқ бўлиб турибди.

СССР гражданларининг асосий ҳуқуқлари уларнинг зиммасига юклатилган асосий мажбуриятлар билан чамбарчас боғлиқдир. СССР Конституцияси гражданларнинг зиммасига юклатилган мажбуриятлар орасида Конституцияга риоя қилиш мажбуриятини биринчи ўринга қўйди ва бу тасодифий эмас, албатта. Конституцияга қатъий риоя қилиш — Совет давлати равнақи ва қудратининг гарови, ижтимоий ва давлат тузумимизни мустаҳкамлашнинг негизидир. Социалистик давлат органларимиз чиқарган қонунларни ва бошқа ҳуқуқий тартибот ҳужжатларини бажо келтириш — СССР гражданларининг асосий мажбуриятларидан биридир.

Конституция совет гражданлари зиммасига социалистик ижтимоий мулкни совет тузумининг муқаддас ва дахлсиз негизи сифатида, барча меҳнаткашларнинг бадавлат ҳаёт кечириши манбаи сифатида эҳтиёт қилиш ва мустаҳкамлаб бориш мажбуриятини юклайди.

Конституция куни порлоқ келажак — коммунизм сари бораётган Ватанимиз кўп миллионли халқининг байрамидир.

Я. Е. ПЕСИН,

юридик фанлар кандидати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби.

ФАХРЛИ БУРЧ

СССР Қуролли Кучлари сафида хизмат қилиш СССР гражданларининг фахрли бурчидир.

Совет Конституциясида нақл этилган бу сўзларда биз, ёшларнинг эзгу нияти ифодаланган. Тинчликнинг метин қўрғони Улуғ Ватанимизда ҳарбий хизматни ўташ — жаҳонда энг қудратли ва энг адолатли Совет Армияси сафида бўлиш катта бахт.

Мен ҳарбий хизматга келганимга кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин шу қисқа муддат ичида кўп нарсаларни ўргандим. Ҳарбий хизмат — чинакам ҳаёт мактаби экан. Бу мактаб сабоқларини олишда, унинг одил синовларидан ўтишда ҳамиша, ҳамма жойда турли миллат фарзандлари — ажойиб сафдош дўстларим менга кўмакдош, мададкор бўлмоқдалар. Бундай кишилар орасида яшаш завқли.

Бизларнинг интилишимиз, орзумиз бир. Улуғ Октябрда жаҳонни ларзага солган революция солдатларининг, инсоният офтоби — Советлар Ватанига чанг солган фашист газандаларини қон қақшатган саодат жангчиларининг ажойиб анъанасини давом эттириш ва бойитиш биз, совет солдатларининг қалб шиоридир.

Коммунизм қураётган совет халқи наказларини сидқидил адо этиш учун, Ватан посбонлари деган қутлуғ номни пок сақлаш учун — куч-ғайратимизни, билим ва маҳоратимизни сарфлаймиз.

Э. РАСУЛОВ,

оддий солдат. Н-қисм.

АССАЛОМУАЛАЙКУМ, МУРАББИЙ!

ҚАЧОН БЎЛМАСИН фарзандларим, невараларим суҳбатининг шоҳиди бўлиб қолсам бахтдан, истиқболдан гаплашишаётган бўлишади. Ич-ичимдан қувонаман. Зиёнинг қадрини, зулматни кўргандан сўранг, дейишади.

Ҳозир атрофингизга бир назар ташланг. Ҳамма бахтиёр. Егани олдида, емагани орқасида. Нимани орзу қилса ҳаммаси муҳайё. Шунинг учун ҳам яқинда жигарбандларим мендан, бахт нима, деб сўраб қолишган эди. Бахт — Совет ҳокимияти, дедим. Ахир шу тузум чиқди-ю қарини-қарида, ёшни-ёшда сийлайдиган бўлди, замон!

Кексаликни олинг! Авваллари қаридингми, кучдан қолдингми одам бўлмасдинг. Куч-қувватингнинг қаймоғини олган бой, юзингда кўзинг борми демасди. Шундан, кексалар елдай келиб, селдай олиб кет, деб худодан ўлим сўрашарди.

Энди-чи, гапни очиғи яшаган сари яшагинг келади. Яқинда бир жўрам ҳукуматимиз қарор қилди, колхозчиларнинг пенсияси ошди, дам олиб, меҳнат гаштини суриб ётмайсизми, деб қолди. Раис болам Норматжон Усмоновга борсам, пенсияга чиқаман, десангиз марҳамат. Илло озгина ишлаб бераман десангиз, нур устига аъло нур, деди. Кел, дедим бу йил 53 гектар ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан ошириб пахта олиб планни бажардик. Уйда ҳам нима қиламан, дедим. Мақсадим келгуси йили ерни 73 гектарга кенгайтириб, 40 центнерга етказиб ҳосил олиш. Азамат трактор, пахта териш машиналари, чарчамас йигит-қизлар бор, бу ниятга етамиз.

Қаранг, бундан ортиқ ҳурмат бўладими. Хоҳласанг пенсия, хоҳламасанг меҳнат! Бу ҳаммаси мураббийимиз — партиямиз билан Совет ҳукуматимизнинг ҳиммати.

Эшмат ота МИРЗААЛИЕВ,

Фарғона область, Қува райони, «Социализм» колхозининг 70 ёшли бригада бошлиғи.

В. Дмитриев фотоси.

БАҒРИ БУТУН ОИЛА

БУ ДУНЁДА борминкин бағри бутун... Меҳрибон оналаримиз инқилобгача ҳасратларини оҳангга солиб, шундай деб бўзлашарди. Эндиликда олам янги, ҳар бир хонадон нурафшон, катта-кичик оила борки, ҳаммасининг бағри бутун.

Биз Конституция куни арафасида пойтахтимиздаги табаррук оилалардан бирида бўлдик. Қаҳрамон она Тўхтахон Имомова турмуш ўртоғи Мирҳоди ака Зиёев билан биргаликда 11 фарзандни вояга етказишяпти.

— Ўнта бўлса ўрни бўлак, қирқта бўлса қилиғи, — дейди увалинжувалик аёл Тўхтахон опа кенжа фарзанди Муроджонни эркалар экан, — бахтимиздан ўргилай! Пешанамиз ярқираган экан. Шундай ҳур замонда яшаяпмиз. Ўғил-қизларимиз меҳнаткаш бўлса, эл хизматига яраса деймиз.

Яхши ният Тўхтахон опа ва Мирҳоди аканинг йўлдоши. Қарияларнинг ўғил-қизлари маҳалла-кўйда яхши ном чиқаришди, элу юртга қўлларидан келган хизматни қилишяпти. Тўнғич ўғил — Қобилжон такси шофери. Узоғи яқин бўлган йўловчилар бу ҳалол, хушмуомала йигитнинг ўзидан ҳам, ишидан ҳам хурсанд. Қизлари Мавжуда уч боланинг онаси, бахтли турмуш кечиряпти. Юсуфжон босмахонада ишчи. Ленин ўқишини ҳам унутгани йўқ. Тошкент Давлат университетида сиртдан ўқияпти. Маҳмуд эса Совет Армияси сафида гражданлик бурчини ўтамоқда. Баҳодир ошпаз. «Тошкент» ресторани дастурхонига тортилаётган лаззатли таомлар унинг ва ҳамкасбларининг қўли билан тайёрланяпти. Бу катта оиланинг кенжалари — Муҳаммаджон, Аҳмаджон, Собиржон, Нуъмонжон, Муроджон ўрта мактабда таълим олишяпти.

Шарофатли оила аъзолари ҳузур-ҳаловатларини меҳнатдан топишяпти. Мирҳоди аканинг ўзи ҳам болалар вояга, оғзим ошга етди, кўп болалининг бели тинди, дейдиганлардан эмас. Ҳали бақувват, ишлаб турибди, кўпчиликка, маҳалла аҳлига нафи тегяпти.

Шу табаррук айёмда, Бахт қонуни байрами кунида бағри кенг, бағри бутун, иноқ ва аҳил оила аъзоларини қутлаймиз, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат тилаймиз, фарзандларини оқ ювиб, оқ тараётган, уларни эл хизматига отлантираётган Тўхтахон опа ва Мирҳоди ака бир аср умр кўришсин!

М. КАРИМОВА.

СУРАТДА: Тўхтахон опа кенжатойлари билан.

А. Тўраев фотоси.

ИНСОН МАДҲИ

1936 ЙИЛ 12 ИЮНДА СССР Иттифоқ Советининг VII съезди қарорига мувофиқ матбуотда инсон мадҳи куйланган СССР Конституциясининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун босилди. У 6 ойга яқин Совет Иттифоқининг барча ерларида, шу жумладан Ўзбекистондаги завод ва фабрикаларда, кооператив артеллар, давлат ташкилотлари ҳамда маданий муассасаларда муҳокама қилинди.

Республикамиз меҳнаткашлари барча совет халқлари сингари Конституция лойиҳаси текстига кўпгина қўшимча ва ўзгартишлар киритдилар.

Шу воқеа муносабати билан «Ташсельмаш» заводида 2 мингга яқин ишчи ва хизматчи митингга йиғилди. Митинг резолюциясида «Янги Конституция Совет Иттифоқидаги барча меҳнаткашларнинг давлатни бошқариш ва социалистик жамият қурилишида актив иштирок этишида уларнинг ҳуқуқларини янада кенгайтирувчи тарихий ҳужжатдир», деб таъкидланган.

Шунингдек Конституция лойиҳаси меҳнаткашлар депутатлари Советларида, уларнинг ҳисобот йиғилишларида, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларининг кенгайтирилган сессияларида кенг муҳокама қилинди. Уларда Ўзбекистон меҳнаткашлари актив иштирок этдилар. Чунончи, республикамиздаги 3 шаҳар ва 23 райондагина бўлиб ўтган муҳокамаларда 446.205 киши ёки бошқача айтганда мазкур шаҳар ва районлар аҳолисининг 78,9 проценти қатнашди.

Қишлоқларда бўлган йиғилишларда — колхоз раислари, бригадирлар ва звено бошлиқлари, оддий колхозчилар янги Конституция лойиҳасини қизғин маъқулладилар. Улар революциягача бўлган даврдаги ўзбек деҳқонларининг ҳаётини колхозчиларнинг социалистик тузум шароитидаги тўқ ва фаровон ҳаётига таққослаб, ўзбек деҳқони тақдирида рўй берган катта ўзгаришларни мамнуният билан баён этдилар.

Янги Конституция лойиҳасининг республикамизда бўлган умумхалқ муҳокамаси Ўзбекистон ССР Советларининг 1936 йил 15-18 ноябрда бўлиб ўтган фавқулодда VI съездида якунланди. Съездда 800 депутат қатнашди. Унда республикамизнинг биринчи президенти И. Охунбобоев сўзга чиқди.

1937 йилда янги Конституция асосида иттифоқчи республикалар конституциялари яратилган. Масалан, Ўзбек халқи конституцияси 1937 йил 14 февралда Ўзбекистон ССР Советларининг фавқулодда VI съезди томонидан қабул қилинди.

Совет Конституцияси гражданларга кенг ҳуқуқлар бериш билан бирга, улар зиммасига конституция қоидаларига риоя қилиш, унинг қонунларини бажариш, меҳнат интизомига бўйсуниш, ижтимоий бурчга тўғри муносабатда бўлиш, социалистик мулкни мустаҳкамлаш ва уни кўз қорачиғидай сақлаш ҳамда социалистик турмуш қоидаларини ҳурмат қилишни юклайди.

Б. САМАРХУЖАЕВ,

юридик фанлар кандидати.

ЎТМИШДАН РЕПОРТАЖ

КЎРГАНЛАР СЎЗИДАН, вақт ўтиши билан сарғайган китоб фармойишлардан аниқ: хонлар, амирлар кўзи борларни кўриб, муҳри шариат пешволарини, бой, амалдорларни ошириб келган. Шариат қонунлари, қуръон ақидалари кишиларнинг ҳаёти ва турмушини, уларнинг ўзаро муносабатларини белгилаган бирдан-бир дастак бўлган.

* * *

Бухоро аҳолиси хонларнинг мудҳиш қилмишларини ҳамон эслайдилар. Бир куни дейди, суҳбатдошимиз нуроний ота, хон одамлари Тўрақул исмли аравакашни бўйнидан отнинг думига бойлаб, бозорма-бозор, кўчама-кўча роса чоптириб айлантиришди. Сўнг ҳолдан тойган аравакашни бозорлардан бирининг ўртасида, халқ кўзига кўрсатиб осишди.

Халқ қаҳр-ғазаби тўлқинланди, аммо нечора, давр зулмидан уни юзага чиқаролмади.

* * *

Биз ота ҳикоясининг изидан бориб, «Совет Ўзбекистони» газетасининг 1937 йил 3 февраль сонида босилган бир хабарни учратдик. Хабарни кекса, таниқли журналист Б. Маҳмудов ёзган. Унда Бухорода амир Аҳадхоннинг 1895 йилда чиқарган икки фармойишининг асл нусхаси топилганлиги хабар қилинади.

Фармойишлардан бирини ўқиймиз:

«Муҳтарам мулла Мир Бадриддинга... Мударрис Мулла Муҳаммад Сами ва мударрис Мулла Мухторхўжанинг шоҳидлигига кўра, аравакаш Тўрақул пайғамбар ҳақига ҳақорат қилган, шариатга мувофиқ дарҳол унинг бошини кесмоқ лозим...»

Аниқласак мулла Мир Бадриддин ўша даврда Бухоронинг қозикалони бўлган экан. Амир ҳам, қозикалон ҳам воқеани текшириб-нетмай, инсон ҳуқуқларини поймол қилиб, бир камбағални бошидан жудо қилган эканлар. Мулла Мир Бадриддин эса амир измини ортиғи билан бажарган экан.

Бу — ўтмиш ҳақсизлигидан бир шингилдир.

Расул РАҲМОНОВ.

МЕҲНАТ ШУҲРАТИ

МЕН МЕҲНАТДА зафар топган оддий ишчиман. Заводда ҳам, маҳаллада ҳам ҳурмат қилишади. Тошкент чинни заводида идишларнинг гулини пишираман. Шу иш туфайли Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг бронза медалини олишга муяссар бўлдим. Мени маҳаллада ўртоқлик суди раисининг ўринбосари қилиб сайлашди. Мени бундай обрўга эриштирган нарса қобилиятимга яраша меҳнат қилиб, меҳнатимга яраша яшаб келаётганимдир. Кексалар айтишсин, илгариги замонда меҳнаткаш кишига шундай ёруғ кун бормиди. Йўқ, албатта!

Яқинда уйда телевизор қараб ўтирардим. Чет эл кинофильмларидан бирида қурилиш инженерининг ҳужжатларини бир ишчи кўтариб юрибди. Шу ҳам иш бўлдими-ю, шу ҳам мартабами. Ишчи билан инженерга бундай икки хил назарда қаралса, оддий меҳнаткаш билимини ҳам ошира олмайди, ижодий ташаббусини ҳам юзага чиқара олмайди.

Бизда-чи, меҳнат озод. Бу — Конституциямизда ҳам қайд этилган, амалда ҳам шундай. Мен — оддий ишчи ўз иш давримда тўртта рационализаторлик таклифи киритибман. Улардан бири катта вазани пишириш йўлини топганман. Ўртоқларим ҳазиллашиб мени «инженер» дейишади. Заводнинг бош инженери Борис Николаевич буни эшитиб хурсанд бўлади, ёрдам беради, қилинган ишлар ўзининг салобати билан инженернинг билимини талаб қиладиган таклифлар, деб кўнглимни кўтаради. Хуллас, барча ишчилар қатори меҳнат қилиш ҳуқуқини, ҳар йили маош олиб отпускага бориш, санаторий, дам олиш уйлари, клубларда дам олиш ҳуқуқларини берган Совет Конституциясидан жуда хурсандман.

Солиҳ СОДИҚОВ,

Чинни заводи ишчиси.

БУ САҲИФАНИ РЕДАКЦИЯ СОВЕТ ҚУРИЛИШИ БЎЛИМИНИНГ ШТАТСИЗ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИ ТАЙЁРЛАДИ.

5 ДЕКАБРЬ, 1964 ЙИЛ
№ 282 (12.936).

МЕҲНАТ БАЙРАМИ

ТЎЙИНГ МУБОРАК!

Серқуёш республикамиз қўлга киритаётган зафарлар жанговар ҳаётда янги муваффақиятларга даъват этмоқда. Фидокорона меҳнат самараларидан баҳраманд бўлиб, тўй-томошалар қилаётган фахримиз «оқ олтин» байрамини ўтказаётган ҳурматли пахтакорларни чин қалбимиздан қутлаймиз.

Улуғ юртимизнинг бахт-саодати йўлида, қудратига-қудрат, бахтига-бахт қўшиш иштиёқида саноатда, қишлоқ хўжалигида, ҳаётнинг бошқа соҳаларида бўлмасин ўзларининг билимларини, куч-ғайратларини аямай меҳнат қилаётган ҳамдиёрларимиз, ота-оналаримиз, опа-сингилларимиз, ака-укаларимиз ишончини оқлашга, Ватан олдидаги бурчимизни шараф билан бажаришга биз ҳам астойдил ҳаракат қиламиз. Биз ўзимизнинг ифтихор туйғуларимизни, ҳурматимизни машқларда, ҳарбий техника ва билимини эгаллашда, қурилишда эришган янгидан-янги муваффақиятларимиз билан изҳор этамиз.

Байрамингиз муборак, азиз пахтакорлар!

М. ТУРСУНОВ, С. МУСТАФАЕВ, У. АҲМЕДОВ, А. РАСУЛОВ, Р. САФАРОВ.
Н-қисм солдатлари.

Суратда: Бу йилги мавсумда ҳар бири 15 тоннадан «оқ олтин» териб, эл хирмонига барака қўшган Х. Тешаева (чапдан), Т. Самиева, Қ. Сотиболдиева ва У. Раҳимова ўртоқлар. Улар Фарғона область, Киров районидаги Киров номли совхознинг донгдор теримчиларидан ҳисобланадилар.

А. Тўраев фотоси.

ПАХТАЗОР ҚЎШИҚЛАРИ

ЗАФАР ВА ТЎЙ

Ҳозир шеър ёзмасанг ёзасан
 қачон,
Илҳом десанг ана, ҳар бир
 қадамда.
Қўшиқ ёзгин майли ва ёки
 достон,
Ёзиб қол, ёзиб қол шу олтин
 дамда.
Ҳар грамм пахтага ҳар мисра
 шеърни
Туҳфа қил, агарда етса
 маҳорат,
«Оқ олтин» ўстирган пахтакор
 — шерни
Куйлашнинг ўзи ҳам шараф,
 саодат.
Она Ўзбекистон — пахта диёри
Зафарни улади шонли тўйига.
Эҳ, қандай ярашган қирқлик
 баҳори,
Бир қара ўлканинг ҳусну
 бўйига.
Кўкларга еткудай хирмонлар
 боши,
Ундан кўринади яқин истиқбол.
Зафар, тўй асоси — Ленин
 қуёши,
Нур-у иссиғидан юрт топган
 камол.
Қучоқ очган элинг, очган
 дастурхон,
Хонанда булбуллар тушган
 сайрашга.
Меҳмонлар келишган, дўст-у
 қадрдон —
Зафарни қутлашга, тўйда
 яйрашга.
Эй, шоир ўлкангни мақта, эт
 эъзоз,
Бу илҳом булоғинг тўхтамас
 сира.
Шу олтин кунларни чин
 дилингдан ёз,
Зафар ва тўйлардан қолсин
 хотира.

Пўлат МУМИН.

ЎЗБЕКИСТОН, ДЕЙДИЛАР

(ҚЎШИҚ)

Бу гўзал офтоб мисол юрт
Ўзбекистон, дейдилар.
Бу диёр бағрини роҳат
Боғу бўстон, дейдилар.

Боғлари булбулга ошён,
Тупроғи олтинга кон,
Ранг-баранг сепу чиройи
Элга достон, дейдилар.

Тошкент Шарқ машъалидир,
Андижон олтин чироқ.
Кўҳлик Фарғонамизни
Жонга дармон, дейдилар.

Илм уйи—кўҳна Самарқанд,
Ҳам Бухорою қадим,
Бойлигин поёни йўқдир,
Катта карвон, дейдилар.

Қашқадарё, қўшни Сурхон,
Сир, Аму сирдош бўлиб,
Водийни нурга кўмибди,
Чўл нурафшон, дейдилар.

Навқирон ўлкам бугун —
Қирқ ёшга тўлмиш, офарин,
Бир кўринг, оқ шуъла сочган
Пахта майдон, дейдилар.

Ўткир РАШИД.

РАЪНО

(Раъно АМИНОВАГА)

Ҳаворанг комбинзон кийган
 Раънони,
Пахтазор лочини десам бўлади.
Янгратарди кўкни куйлаб
 «НАВО»ни,
Бир зумда бункери лим-лим
 тўлади.
Раъно қиз, қудратли меҳатинг
 кўриб,
Неча ўн йигитлар бўлдилар
 ошиқ.
Келишган қоматинг солиб
 шеърига,
Неча-неча шоир ёзмоқда қўшиқ.
Ҳар бир ишорангда гўзаллик
 акси,
Нозик билагингда меҳнатнинг
 рақси,
Қоралиги тундек, чилвир
 сочингда,
Кўзинг, кипригингда қўшиқлар
 баҳси.
Раъно қиз, дилбар қиз, билсанг
 юрагим,
Сенга маҳлиёдир, сенгадир ошиқ.
Меҳнатда йўлдошинг бўлсам,
 тилагим,
Зумрад далаларда янгратиб
 қўшиқ.

Р. КОМИЛОВА,
Самарқанд.

ПАХТАЗОРДА

Куз қуёши зарҳал нур сочар.
Уйнар салқин, енгил шабада...
Пахтазорми, денгиз юз очар
Кўз олгудай чексиз далада?
Кўклам қори каби ярақлар...
Ороллардек хирмонлар оппоқ.
Машиналар ортида — чанглар —
Ипак каби товланади, боқ!
Қийғос пахта — оқ гуллар боғи,
Сутга юзин чайқаган каби...
Қаршимизда «оқ олтин» тоғи,
Ўпгудайин осмонни лаби.
Пахта тоғлар тизма ўркачли...
Нур ёғдусин қуяди ҳамон...
Қуёш меҳру суқ-ла, боқади
Халқнинг жўшқин ишига ҳар он.

Тўлқин РАЖАБИЙ.

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАР

Касбим механизаторликка алоқадор. Шу важданми, жойларда бўлганимда механизаторлар ишига разм солиб тураман. Тажрибали механизаторларнинг ишини завқ билан кузатаман.

Куни кеча Олмалиққа борган эдим. Шаҳар ҳуснига ҳусн қўшаётган бинокорлар меҳнатига қойил қолдим. Ишга барака киритаётган, қурилиш суръатини тезлаштираётганлар механизаторлар экан. Григорий Лисанов, Павел Поляков, Нурмат Муродимовларнинг ғайрат-шижоати, илғор тажрибалари мафтун этди мени.

Бу забардаст механизаторларни «Алмаликсвинецстрой» трестида танимайдиган киши йўқ. Ҳалол ва баракали меҳнат уларни элга танитди. Йил давомида ҳар бир бригада механизаторлари 173 минг кубометрдан тупроқ қазиб чиқаришлари лозим эди. Улар илғор тажрибаларни кенг қўллаш, иш вақтидан унумли фойдаланиш, ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлаш натижасида ҳозирнинг ўзида 179.000 кубометрдан тупроқ қазиб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Трестда бу рекорд кўрсаткич ҳисобланади. Бульдозерчи Нурмат Муродимов ҳам йиллик планни аллақачон бажариб қўйиб, ҳозир келгуси йил ҳисобига ишлаяпти.

Бир жойда тупроқ қазиш ишлари тугаллаганда экскаваторлар иккинчи жойга кўчирилади. Кўчириш учун одатда ёғоч ғўлалардан махсус тагликлар ясалади ва машина иккинчи жойга ўрмалатилади. Шу кўчириш машинистнинг вақтини «ўғирлайди», машинанинг «умр»и бекор ўтади. Шунингдек, бажарилган ишнинг таннархи ҳам қимматлашиб кетади.

Нима қилиш керак? Машинистлар ишнинг бу чигал томони ҳақида механизация бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Иоффе билан маслаҳатлашишди. У анчагина ҳисоб-китоб ва мулоҳаза-мушоҳадалардан сўнг металлдан ясалган тагликлардан фойдаланишни маслаҳат берди. Металл таглик бошқарма устахонасида осон тайёрланди. Механизаторларнинг иши юришиб кетди. Машиналарнинг ҳар сменадаги иш унуми ортди. Улкан механизмлар ковшини тупроққа тўлдириш, платформани буриш ва ковшни кўтаришга нормадаги 38-44 ўрнига 17-19 секунд кифоя бўлиб қолди.

Рекордчи механизаторлар смена нормасини 170-180 процентга етказиб адо этишяпти. Ҳозир улар етти йилликнинг охирги йили ҳисобига ишлашмоқда. Трестга қарашли участкаларда ишбилармон механизаторларнинг бой тажрибаси кенг оммалаштириляпти. Олмалиқ шаҳрининг донгдор техника ихлосмандлари ҳақида ҳикоя қилмоқчи бўлганларим шу. Аммо тажрибаларини меъёрига етказиб ёзолмадим, бунинг учун узр.

В. ХАЙРОВ,
«Узглавстрой» бош механигининг ўринбосари.

БОР БЎЛИНГ, ҚИЗЛАР

ОЧЕРК

— Ана Мукаррам.

Раис Бобо ишора қилган томонга қараб ёшгина бир қизни кўрдим. У пахта териш машинасидан сакраб тушди-да, биз томон юрди. Йўл-йўлакай оқ гулли зангори дуррасини ечиб, қайта боғлади. Тўзғиган соч толаларини тузатди. Хипча қоматига ёпишиб турган трико кўйлаги чўнтагидан рўмолчасини олиб, юз-кўзини артди. Қўл бериб сўрашганида қизил мағиз юзи ловуллаб кетди. Унинг нозик қўлини авайлабгина қисатуриб шу қўлларнинг тепадай машинани, қолаверса каттакон хўжаликнинг каттагина бир бўлаги — бригадани бошқаришига кўнглимда шубҳа уйғонди.

Ахир ҳозирги пахтачилик бригадалари ер майдони жиҳатидан ўттизинчи-қирқинчи йиллардаги бутун-бутун колхозларга тенг келади. Шундай бўлгач бригада бошлиғи ўз ишининг кўзини билган, тажрибали киши бўлиши керак. Тажриба эса узоқ йиллар давомида тўпланади. Мукаррам бўлса...

Раис Бобо... (ҳа, Бухоро қишлоқларида баобрў раисларни ҳурматлаб, унинг ёш-қарилигидан қатъи назар, «раис Бобо» деб чақиришади). Ромитандаги «Коммунизм» колхози раиси ўртоқ Назировнинг ўз оти Бобо. Колхоздаги соқоли кўксига тушган кексалар ҳам, сут тиши тушмаган болалар ҳам у кишини «раис Бобо» дейишади. Биз ҳам шундай атай қоламиз.

Ўтган йили қишда йигирманчи бригаданинг территорияси — Далмина қишлоғининг аҳолисини тўплаб, раис Бобо: «Кимни бригадир қиласизлар?» деб маслаҳат солганида ёшлар мўйсафидларнинг ҳурматини қилиб сукут сақлашди. Оқсоқоллар эса кетмон ура-ура елкасининг шўри неча бор қайнаб чиққан, ҳаммадан кўп «кўйлак йиртган»ларнинг отини аташди, албатта.

Раис Бобо: «Мукаррам-чи?» деганида Мукаррамнинг ўзи чўчиб тушди. Мўйсафидлар: «Ҳали ёш бола-ку», дейишди.

Дарҳақиқат Мукаррам ҳали анча ёш эди. Шунга қарамай унинг иш стажи салмоқли. Мукаррам олтмиш биринчи йили саккиз йиллик мактабни тамомлагач, Бухоро механизаторлар мактабини битириб келиб, пахта териш машинаси штурвалига ўтирди. Ўн олти ёшида комсомол-ёшлар маккажўхоричилик бригадасига бошчилик қилди. Раис Бобо Мукаррамнинг номзодини муҳокамага қўйганида мана шуларни ҳисобга олган эди.

Мукаррам «бўлмайман» деб туриб олди. Суяги пахтада қотган, отаси тенги кишилар турганда унинг бригадир бўлиши... — ўйлаб ақлига сиғдира олмади.

— Майли, ўйлаб кўр. Эртага жавобини берарсан, қизим, — деди раис Бобо.

Шундан кейин ҳамма уй-уйига тарқади.

Механизация мактабини бирга тамомлаб, доим бирга ишлаб келаётган дугонаси Рўзигул йўлда:

— Қўрқдингми? — деди киноя билан.

— Ўтакам ёрилиб кетай деди, — Мукаррам кулимсиради. Унинг товуши совуқ қотганиданми, ёки ҳаяжонданми титраб чиқди.

— Йигирма соатлаб кечаю кундуз пахта терганимиздан ҳам қийин бўптими? — деди Рўзигул ўртоғидан аразлагандай бир қиёфада.

Мукаррам иссиқдан ҳансираётган пахта даласини эслади, эслади-ю, бўғилиб кетгандай бўлди: машина эгатлар бўйлаб чайқала-чайқала ўрмалайди, мотор гувиллайди, ғўзапоя ғилдиракларга ва цилиндрларга урилиб шатирлайди, шпинделлар ямлаётган пахтадан гуп-гуп чанг кўтарилади...

— Рўзигулнинг гапи тўғри, — деди кимдир.

Мукаррам қайрилиб қараб Бозор акага кўзи тушди. У изма-из келаётган экан. Мукаррамнинг яқин маслаҳатчиси, қолаверса устози ҳам шу Бозор акаси: Бозор акасидан трактор ҳайдашни ўрганди. Бухорога олиб бориб, механизация мактабига киритиб қўйган ҳам шу Бозор акаси.

— Бригадани қабул қилавер. Рўзигул бор, мен бор, ёрдамлашамиз, — деди.

Акасининг гапи билан Мукаррам бригадани қабул қилди. «Она сути оғзидан кетмаган қизалоқку, кўпчиликка қандай бош бўлсин», деб ўйлаган баъзи ёши улуғлар йигирманчи бригададан кетиб қолишди. Мукаррам иш бошлашдан олдин ўз бригада аъзоларини тўплаб бундай қараса Мирза бободан бошқа ҳаммаси ўз тенгқурлари. Унинг юраги оркасига тортиб кетди. Аммо бу иккиланиш, ишончсизлик ҳисси узоққа чўзилмади. Маккажўхоричилик бригадасидагилар эсига тушди. У ердагилар ҳам шулардай — ҳали энгагига соқол чиқмаган йигитчалар, майдалаб ўрилган сочларининг учидан пилик аримаган қизлар эмасмиди?! Ўшалар ёмон ишлаганмиди! Йўқ! Унинг қалбида «Менга ишонмаганларга бир кўрсатиб қўяй» деган қатъият туғён урди. Бригадасидаги механизатор Тўхли Қутлиев билан ёнма-ён қишда трактор миниб ер ҳайдади. Бошқалар ўнқир-чўнқирларни текислашди. Баҳорда иккови универсалларга миниб чигит экди. Бошқалар агрегатларни бошқаришди.

Чигитлар униб чиқиб икки қулоқ бўлганда Мукаррамнинг қувонганини айтмайсизми? Кейин кўнглига «оласи йўқмикан», деган бир фикр келди-ю, пахтазорни кеза кетди. Чиқмаган жойларда тўхтаб сабабини ўйлар: чигит чириб қолмаган бўлмасин тағин? Шу жойга эртасига яна келар, бириси куни ҳам. Ер тагидан қулоғидан тортгудай чиқармагунча қўймас эди.

Мукаррам баҳор офтобида яйраб, майин шабадада елпиниб турган мурғак ғўзаларига қараб, қалбида катта умидларни аллалаб юрган бир пайтда тўсатдан офат ёғилди.

Мукаррам одатдагидай кун чиқмасдан дала бошига етиб келди. У «бугун яганани бошлаймиз, кейин...» деб ўзича сукутга чўкиб режалар тузиб келаётган эди. Ариқдан сакрамоқчи бўлиб бошини кўтарди. Шунда пахтазорга назари тушди-ю, кўзлари косасидан чиққудек бақрайганча қолди.

— Мирза бобо — деб дод солди.

Атрофига олазарак боқиб одам қидирарди. Далада ҳеч ким йўқ, фақат... Мукаррам ариқдан ўтиб ғўзага энгашди. Қора-зангор аллақандай қуртлар вижир-вижир қилади. Куни кеча офтобда яшнаб турган ниҳоллар бугун шипшийдам бўлиб, қуруқ чўпларгина қолибди.

Энди нима қилди?! Кимдан ёрдам сўрасин! Мукаррам идорага қараб югурди. Ҳансираб, бўғилиб югурди. «Раис Бобо... раис Бобога айтиш керак...» деб дам-бадам пичирлар, кўзларида эса алам ёши. Ахир унинг бутун орзу-умидлари шу ғўзада эди-да! Энди бўлса унинг орзулари ғўза барглари билан бирга карадринага ем бўлиб кетгандай эди.

— Раис Бо-бо-оо!! — деб бақирди у идорага яқинлашганида кимнингдир қорасини кўриб.

У киши қайрилиб қаради. Янглишибди. Раисга ўхшаган қирқма мўйлов, басавлатгина киши экан. Аммо қидирган одами эмас экан—Мукаррам етиб келиб, ёнидан елиб ўтиб кетганида у киши ажабланиб елкасини қисди.

Шу кундан бошлаб биргина Мукаррам даласидагина эмас «Коммунизм» колхозида, борингки бутун Бухоро областида пахтага келган офатга қарши ўттиз-қирқ кунга чўзилган чинакам аёвсиз кураш кетди. Ерда ОДН—пуркаш машинаси тиркаган тракторлар ўрмалади. Кўкда қудратли самолётлар учиб метилмеркофтофосни бутунлай тўзғитди.

Ўша пайтларда қоронғи тунда пахта далаларига узоқдан назар ташласангиз у ер-бу ерда йилт-йилт этган чироққа назарингиз тушар эди. Карадрина капалаклари ёқиб қўйилган фонарларга урилиб қириларди. Ҳа, ўша пайтлари фонарнинг қадри тоза ўтган. Колхоз экспедиторлари пулни белбоққа тугиб «фонар, бормисан!» дея шаҳарма-шаҳар хўп кезишган. Лаънати битта капалак минг-минглаб уруғ қўяр экан-да!

Кураш бекор кетмади. Мукаррам бригадаси аъзолари ҳар гектар ердан пландаги йигирма центнер ўрнига ўттиз беш центнердан пахта териб олишди.

Раис «зангори кема» капитанлари Норжон Солиева, Рўзигул Муҳаммадиевалардан мамнунлигини айтди. Қизиқ. Раис Бобо Рўзигулни мақтаётганини ҳам, ёқтирмаётганини ҳам тушуна олмай қолдим. Келтирган далилларига қараганда мақтаётганга ўхшайди. Қовоғини солиб, аччиғланиб гапиришига қараганда...

— Кечирасиз, Рўзигулнинг нимаси ёқмайди, сизга? — сўрадим раис Бободан.

— Чиллаки чиллакини кўриб чумак уради. Рўзигулнинг бўлса Мукаррам ўртоғига ҳаваси келибди. Пахтага бригадир бўлармиш!—раис Бобо асабийлашди. — Донгаям сенга ўхшаган битта жонкуяр комсомол керак-ку, десам «я-як» деб туриб олди. Ана шунақа қайсар қиз у.

Рўзигул бункерини бўшатмоқчи бўлиб пайкал бошига чиққанида яқинлашиб:

— Пахта бригадасига ўтмасангиз ҳам пахта терар экансиз, сиз учун барибир эмасми? — деб савол бердим.

— Тайёрга айёр бўлиб-а? Йўқ, хоҳламайман, — деди у менга тик қараб. — Мукаррамга ўхшаб ўзим экиб, ўзим парваришлаб, ўзим термоқчиман.

Рўзигулнинг ўз ниятига етишига аминман. Чунки у дадил, раис Бобо айтгандек «қайсар» қиз.

Йўлда бу қизлар ҳақида ўйладим. Қандай дилбар қизлар улар!

Коммунизмлик қизлар менга Бухоро анорининг ёқут доналарини эслатди. Уларнинг чеҳраларида Бухоро анори доналарининг нуқси бор. Бор бўлинг, коммунизм қизлари!

С. АНОРБОЕВ.

ИЛҒОР ТРАКТОРЧИЛАР

Калинин бошқармасидаги «Партия XXI съезди» совхозининг механизаторлари ҳосилдан бўшаган ерларни тез суръатлар билан шудгор қилмоқдалар. 2- бўлимда учта ҳайдов трактори билан бир неча кундузда 25-30 гектар ер сифатли ҳайдаляпти. Илғор тракторчилар Ғуломжон Пўлатов, Зиё Тошпўлатов ва Аҳмаджон Юнусовларнинг ҳар бири нормадаги 6 гектар ўрнига 8-9 гектар ерни сифатли шудгор қилиб, смена нормасини ошириб адо этишмоқда.

Т. СОЛИЕВ.

ПАХТА ЙИЛИ

Машина штурвалига ўтирганимга мана энди уч йил бўляпти. Назаримда 1964 йил айниқса пахта йили, улкан зафарлар йили бўлди.

Эрта баҳор эди. Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти мени қолоқ бригадага бошлиқ қилиб тайинлашди. Бу юксак ишончни оқлаш учун мен бригада аъзоларининг қалбига йўл топиб, улар билан дилдан гаплашдим. Ҳаммамиз ҳар қачонгидан ҳам унумлироқ ва яхшироқ ишлашга енг шимардик. Сафар Ҳайдаров, Нарзи Убайдов, Қаландар Эргашевлар техникани пухта ўрганиб, механизатор бўлиб етишдилар. Кекса пахтакор Нурулла ота Ражабов ўзининг яхши маслаҳатлари билан бизга мадад бериб турди. Натижада 93 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирдик.

Теримнинг энг авж олган пайтларида машиналарга кенг йўл очиб бердик. Шу туфайли кунда йиллик планнинг 5,5-6 процентини миқдорида пахта тайёрладик. Хуллас, гектар бошига 26 центнердан ҳосил кўтариб, 18 иш кунида йиллик планни шараф билан бажардик. Ҳосилнинг 70 процентини машиналарда тердик. Ўзим мавсум давомида пўлат этаклардан 160 тонна «оқ олтин» тўкдим.

Бригадамиз аъзолари социалистик мажбуриятларини ҳам бажариш арафасида турибдилар. Ваъдамизнинг устидан чиқиш учун ҳамма имкониятларга эгамиз. Шу билан бирга ҳосили йиғиб-териб олинган ерларни ғўзапоядан тозалаб, шудгорлашни кучайтириб юбордик. Бизда дала ишлари конвейер усулида олиб борилмоқда.

Қолоқликдан илғорликка кўтарилган бригадамиз шуҳратини ошириш учун келгуси йил ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирамиз. Ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олишни планлаштиряпмиз. Бригададаги ҳар бир колхозчининг диққат-эътибори пахта ҳосилдорлигини йил сайин ошириб боришга қаратилган.

Муяссар БАРНОЕВА,
Бухоро область, Ромитан бошқармасидаги «Ромитан» совхози механизациялашган бригадасининг бошлиғи.

УРГУТ ТАМАКИКОРЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

САМАРҚАНД, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Самарқанд бошқармасининг Ургут зонасидаги колхозлар бу йил ички имконият ва резервлардан кенг фойдаланиб, илғор агротехника усулларини қўлланиб, тамакидан мўл ҳосил етиштирдилар. Улар қимматли экинни тез суръатлар билан йиғиштириб олиб, давлатга 5 минг 500 тонна тамаки барги топширдилар. Йиллик план муддатидан олдин бажарилди.

Зонадаги бир қатор хўжаликлар, бригада ва звенолар янада яхши кўрсаткичларга эришдилар. Жданов номли колхоз йиллик планни 145 процент адо этди. Ҳар гектар ердан шартномадаги 8 центнер ўрнига 12,7 центнер ҳосил олинди.

Ургутликлар ўз имкониятларини ҳисобга олиб, давлатга яна 4 минг 500 тонна тамаки барги топшириш мажбуриятини олдилар.

Я. ЭРГАШЕВ.

ҲОСИЛДОРЛИКНИНГ БИОЛОГИК СТИМУЛЯТОРЛАРИ

Совет олимларидан катта бир группаси қуйи ўсимликлар — азот тўпловчи кўк-яшил йўсинлардан фойдаланиб, тупроқ унумдорлиги ва экинлар ҳосилдорлигини ошириш проблемалари устида муваффақият билан иш олиб бормоқда.

Ўзбекистон пойтахтида шу темага бағишланган Бутуниттифоқ кенгаши очилди. Кенгашни СССР Фанлар академияси Микроорганизмлар физиологияси ва биохимияси илмий кенгаши билан Ўзбекистон Фанлар академиясининг президиуми чақирди.

Республика Фанлар академиясининг вице-президенти Ленин мукофоти лауреати Ё. Х. Тўрақулов кенгашни оча туриб айтдики, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришга деҳқончиликни интенсивлаш асосида, ишлаб чиқаришни кенг химиялаштириш, комплекс механизациялаш, суғориш ишларини ривожлантириш ҳамда фан ва илғор тажриба ютуқларини қишлоқ хўжалик практикасига тезроқ жорий этиш йўли билан эришилади. Бизнинг мамлакатимизда химия саноати гуркираб ривожланмоқда, бу эса колхоз ва совхозларни минерал ўғитлар, жумладан, азотли ўғитлар билан тобора кўп таъминлаш имконини бермоқда. Бироқ, шундай шароитда ҳам биологик йўл билан азот тўплаш проблемаси ўз аҳамиятини йўқотмайди.

Шу сабабдан, суғориладиган деҳқончилик практикасида азот тўпловчи кўк-яшил йўсинлардан фойдаланишнинг илмий асосларини ишлаб чиқишга, аввало алоҳида эътибор берилмоқда.

Кенгаш ишида СССР Фанлар академияси, иттифоқдош республикалар фанлар академиялари, СоюзНИХИ, олий ўқув юртлари, шоликорлик тажриба муассасаларининг таниқли олимлари, шоликор колхоз ва совхозларнинг вакиллари қатнашмоқда.

Кенгаш уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

«МЕДЕЯ»НИ КЎРГАНДА...

ТЕАТР

«Медея»... Бундан сал кам икки ярим минг йил илгари, инсониятнинг маданият осмони энди ёришиб келаётган бир даврда, қуллик жамиятининг кўҳна шароитларида яратилган бир асар...

Тўғри, биз трагедия авторининг улуғлигини, унинг қалами билан битилган асарнинг буюклигини зинҳор-зинҳор инкор этмаймиз. Бироқ, асар қанчалар мазмундор, қанчалар латиф бўлмасин, унинг социалистик давримиз учун қандай қиммати бор экан. Ахир, Эврипед ҳам мазкур трагедияда, ўзининг улуғ замондошлари бўлмиш Эсхил ҳамда Софокл сингари юнон афсоналаридан олинган кичик бир воқеани тасвир этган эди-ку.

Хўш, дев ва аждарлар, учар аравалар, сеҳргар аёл, маъбуд ва маъбудалар каби бошқа хаёлий образлар аралашган бир афсона атомнинг сирини очиб, фазоларни забт этган йигирманчи аср кишиларига, айниқса, коммунизм қураётган ватандошларимиз руҳига бирор маънавий янгилик қўша олармикин. Бир замонлар Эллада ни мафтун этган гўзал «Медея» эндиликда бизнинг саҳнамизда қандай жилваланиши мумкин?...

... Маяковский номидаги Москва академик театрининг неча кунлардан бери катта муваффақиятлар билан шаҳримизда намойиш қилинаётган «Медея» трагедиясини кўриш учун ошиққан Тошкент томошабинлари ана шу хаёл билан Навоий номидаги театрнинг остонасини босиб, ичкари кирардилар...

Саҳна очиқ... Медеянинг кўча дарбозаси, унинг тепасига трагедия маъбуди Деониснинг ҳайкали ўрнатилган. Бошқа хеч қандай декорация йўқ. Чиндан ҳам қадимги юноннинг содда салобати, даврнинг руҳи сезилиб турибди. Ўйин бошланди. Актёрларнинг ҳаракатларида ҳам, кийим-кечакларида ҳам, ўйинларнинг характерида ҳам юноннинг миллий хусусиятлари сақланган. Залда чуқур сукунат. Қарийб уч соат давом этган спектаклни томошабин ўзгача бир диққат, шавқ-завқ ва мароқ билан кузатиб боради.

Томошабиннинг руҳида содир бўлган ажойиб ўзгаришларнинг сабаби нимада экан? Бу сўроқнинг жавобини СССР халқ артисти, атоқли режиссёр Н. Охлопков раҳбарлигидаги театр коллективи меҳнатида, унинг эстетик қарашларида қидирмоқ лозим. Талантли коллектив асарни тамомила янгича талқин этиб, ташқи шаклларни сақлаган ҳолда ундан давримизнинг руҳига монанд чинакам социал хулосалар чиқарибди. Трагедиянинг афсонавий мазмунига келсак, бу масала унчалик катта қийинчиликлар туғдирган эмас. Чунки «юнон санъатининг фақат арсенали эмас, шунингдек, замини ҳам бўлган» (Маркс) мифологик мавзулардан антик дунёнинг барча қалам аҳллари сингари Эврипид ҳам ўзининг сиёсий, фалсафий, ижтимоий ва аҳлоқий ғояларини тарғиб этиш мақсадида фойдаланар эди. Театр коллективи «Медея»нинг асосан ана шу ички мазмунини томошабин онгига етказиш учун ҳаракат қилган. Бу мазмун жуда салмоқлидир.

Эврипид бир ўринда шундай дейди:

Элладада қолмади ортиқ
Ор-номус ҳам, аҳди-паймон ҳам.
Юртимизни тарк этиб инсоф,
Учиб кетмиш фалаклар томон.

Қулчилик асосига қурилган Афина демократик усул идорасининг ана шу чирик оқибатлари — алдамчилик, мунофиқлик, шуҳрат ва давлатпарастлик, худбинлик — Язон башарасида рўй-рост кўрсатилган. Бу одам ўзининг жирканч мақсадларига эришиш йўлида инсон учун азиз бўлган севги, вафодорлик, ҳиммат, оила бахти, фарзанд меҳри ва шуларга ўхшаш жамики олижаноб туйғу ва ҳисларни оёқ ости қилади. Ахир бадбин бўлмаганида неча бора ўлимлардан қутқарган вафодор рафиқаси Медеяни, болаларини ташлаб давлат, шаън-шавкат дардида подшонинг қизига уйланармиди! Бу мурдор ўзининг барча пасткашликларини гўё болаларининг бахт-саодати ва истиқболини ўйлаб қилинаётган бир чора эканини, кўз очиб кўрганини асло унутмаяжаклигини, унга доимо ёрдам кўрсатиб туришини айтиб, ўксиз хотинини тинчлантирмоқчи бўлади. Нақадар мунофиқлик, нақадар разиллик...

«Медея» — хўрланган муҳаббат трагедияси. Поймол этилган шу севгининг бутун дарди-аламларини, нафрат ва изтиробларини асарнинг бош қаҳрамони Медея образида кўрамиз. Медея — ниҳоятда баркамол, эҳтиросли, шижоаткор, ақлли, диёнатли, ҳамияти ўткир, вафодор, меҳрибон бир сиймодир. Бу аёл ўзининг бахт-саодати йўлида ҳеч қандай ғовлардан чекинмайди, на маъбудларга ва на тақдирга итоат этади. Шу сабабли Язоннинг бадкирдорлиги унинг дилида даҳшатли ғазаб ва жирканиш уйғотади.

Дилимни берганим, суянган
 тоғим,
Севганим, ёлғизим шу эрим
 эди.
Афсус-надоматки, паст, мурдор
 чиқди.

Эврипид Медеянинг дарду ҳасратларга тўла бўлган алангали монологида хотин кишининг оғир қисматлари ҳақида ҳикоя қилиб, коинотдаги бутун махлуқот орасида аёллардан бахтсиз биронта жонивор йўқлигини айтади. Улар бутун инсоний ҳуқуқлардан маҳрум этилган, эркакларнинг ҳасмига айланиб қолган бенаво бандалардир. Хотин кишининг бирдан бир бахти — оила тинчлиги, фарзанд севинчи, эрнинг садоқати ва муҳаббатидир. Бас шундай экан, оила бахтининг поймол бўлиши уларнинг дилини вайрон қилади, ғазабларини тоблайди. Медея шу фикрларнинг ёрқин тимсолидир. Бу аёлнинг чуқур ишончига кўра, оғир машаққатлар билан эришилган муҳаббатга хиёнат қилмоқ — энг мудҳиш жиноятдир. Хўрланган севгининг доғини фақатгина қон билан ювмоқ даркор. Хуллас, Эврипед Медеянинг қонли жиноятларини ноҳақ таҳқир этилган аламзада дилнинг исёни тарзида тасвир этади. Бироқ шоир ўз қаҳрамонининг қилмишларини унинг қонида мавжуд бўлган ярамас нуқсонларининг хуружга келиши натижасида содир бўлган бир ҳолат сифатида эмас, балки нобоп ижтимоий шароитлар натижасида туғилган ярамас эҳтирослар оқибати тарзида талқин этиб, хиёнат ва жиноятлар, бешарм адолатсизликлар, ҳатто шундай доно, олижаноб шахсни ҳам бераҳм, бешафқат бир одамга айлантириб юборди, демоқчи бўлади. Шу билан бирга шоир Медеянинг қалбидан бир талай инсоний хислатларни тортиб олмайди. Уни интиқом жазавасида кўзи қонга тўлган бир жаллод тусида кўрсатмайди. Медея аввало Она. Унинг юрагида фарзанд меҳри жавлон уриб туради. Шу сабабли бу хотин ўз болаларининг жонига қасд қилиб, ханжар кўтарар экан, унинг дилида оналик ҳисси билан қасос истаги ўртасида ниҳоятда кучли кураш бошланади.

Бир-бирига зид бўлган туйғу ва сезгиларни шу тариқа кескин курашлар жараёнида тасвирлаб, одам боласининг мураккаб руҳий ҳолатларини нодир санъаткорлик маҳорати билан кўрсата билиш Эврипидга қадар биронта қалам соҳибига муяссар бўлган эмас.

Театр коллективи Эврипид ижодининг ана шу сирли тароналарини чуқур ҳис қилиб, мураккаб руҳий ҳолатларни ҳатто шоир «истаган» даражадан ҳам афзалроқ адо этишга муяссар бўлибди. Медея ролини РСФСР халқ актрисаси Е. Козирева ижро этган. Ажойиб талант эгаси бўлган санъаткорнинг ўйинига қандай тавсиф беришга, қай мақомда унинг мадҳини қилишга ҳайрон қоласан, киши. Назаримизда, Эврипиднинг ўзи неча-неча саҳна соҳибалари орасида фақат шу чеварни танлаб олган-у, улуғ асарини ҳам унинг истеъдодига мослаб ёзган!

Кишиларга шунчалар ором бағишлаган саҳна усталарига тасанно лар бўлсин!

А. АЛИМУҲАМЕДОВ.

ОЛАМ ЯНГИЛИКЛАРИ

КЎЛЛАР НЕЧА ЁШДА?

Тянь-Шань тизма тоғларида жойлашган йирик кўлларнинг пайдо бўлганига неча йил бўлди? Қирғизистон ССР Фанлар академиясининг Физика-математика институти ходимлари—Павел Чалов, Тамара Тузова ва Ёдгор Мусин ўртоқлар ана шу масала билан қизиқдилар. Улар альфа-спектрометрик усул бўйича ҳисоб-китоб ишлари олиб бордилар.

Текшириш натижасида шу нарса аниқландики, денгиз сатҳидан 1600 метр баландликда жойлашган Иссиқкўлнинг пайдо бўлганига 110 минг йил бўлган. Бу маълумотлар ҳозирги замон геологик қидиришлар натижасида аниқланган рақамларга ҳам тўғри келади.

Тянь-Шань тоғининг марказий қисмида жойлашган, денгиз сатҳидан 3,5 минг метр баландликдаги Чотиркўл Иссиқкўлдан ҳам «кексароқ» экан. Бу кўл 1 миллион 700 минг «ёшга» кирган.

АПН.

БМТ Бош Ассамблеясининг XIX сессиясида

НЬЮ-ЙОРК, 3 декабрь. ТАСС мухбири **Л. Величанский** хабар беради:

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг кеча кундузи бўлиб ўтган мажлисида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзолигига янги қабул қилинган Малави, Мальта ва Замбия давлатларининг вакиллари сўзга чиқдилар. Малави бош министри Банда унинг мамлакатини БМТ аъзолигига қабул қилишга тавсия қилганликлари учун Хавфсизлик Кенгаши аъзоларига ва бу тавсияни якдиллик билан қўллаб-қувватлаганликлари учун сессиянинг барча қатнашчиларига ташаккур билдирди. У айтдики, Малави иқтисодий жиҳатдан энг қолоқ мамлакатлардан бири бўлиб, ривожланган мамлакатларнинг иқтисодий ёрдамига муҳтождир. Бироқ у дедики, иқтисодий ёрдам кўпинча камситадиган ва инсофсиз шартлар билан боғлиқ бўлади.

Банда Африка қитъасида мустамлакачилик қолдиқларини тугатиш муҳим вазифа эканлигини таъкидлади. Менинг мамлакатим деди у, шу вақтгача чет эл ҳукмронлиги остида бўлган территориялар билан деярли бутунлай қуршаб олинган. Сиёсий чегаралар кўп қабилаларни шундай бўлиб юборганки, бу қабилаларнинг бир қисми Малави территориясида бўлса, бошқа бир қисми эса Португалия ҳукмронлиги остида қолган территорияларда яшамоқдалар. Малави бош министри, унинг мамлакати қанчалик орқада бўлмасин, у Африка территориясидаги бир қарич ер ҳам ажнабийлар қўл остидан қутқазилмагунча ана шу вазифани бажариш учун куч-ғайрат сарфлайди, деб ишонтирди.

Банда шунингдек, қуролсизланиш масаласида унинг мамлакати ядро қуролини тақиқлаш ва йўқ қилиш тарафдори бўлган давлатларни қўллаб-қувватлайди, деб ишонтирди. У Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш зарурлиги тўғрисида қатъий гапирди.

Мальта бош министри Жоржо Борг Оливье ва Замбия ташқи ишлар министри Симон Капвепве уларнинг давлатлари БМТ уставини оғишмай бажаради, тинчликни мустаҳкамлаш ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бошқа вазифаларини бажариш учун курашади, деб ассамблеяни ишонтирдилар.

Навбатдаги ялпи мажлис 3 декабрь эрталаб бўлади. Ассамблея умумий сиёсий мунозарага киришади.

А. А. ГРОМИКО Д. РАСК БИЛАН УЧРАШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 декабрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XIX сессиясидаги совет делегациясининг бошлиғи, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико кеча АҚШ давлат секретари Дин Раскни қабул қилиб, у билан суҳбатлашди. Суҳбат вақтида ҳар иккала томонни қизиқтираётган масалалар устида, шу жумладан Бош Ассамблея сессиясининг ишига тааллуқли масалалар устида фикрлашиш давом эттирилди.

Суҳбатда совет томонидан — СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семенов, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добрынин, СССРнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Н. Т. Федоренко, СССР Ташқи ишлар министрлигининг коллегия аъзоси М. Н. Смирновский ҳозир бўлдилар. Америка томонидан — АҚШнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Э. Стивенсон, давлат секретарининг Европа ишлари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Тайлер, давлат секретарининг халқаро ташкилотлар ишлари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Х. Кливленд, АҚШнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ф. Колер ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги АҚШ доимий вакилининг ўринбосари Ч. Пост суҳбатда ҳозир бўлишди.

СТЭНЛИВИЛДА ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 3 декабрь. (ТАСС). Ёнғин ичида қолган Стэнливиль тепасида ўн кундан бери Америка бомбардимончилари учиб юрибди, бу шаҳарда отишмалар бир дақиқа ҳам тўхтагани йўқ. Канаданинг Конгодаги ишлар вакили Артур Хикс Стэнливилдан келиб, ЮПИ агентлигининг Леопольдвилдаги мухбирига айтдики, «Кубалик эмигрант учувчилар бошқараётган Американинг «Т-28» самолётлари ҳамиша ҳавода учиб юрибди. Бу самолётлар Конго дарёсининг соҳилини, Стэнливиль аэродроми бўйидаги чакалакзорларни ракеталар отиб ёндирмоқдалар. Отилган бомбалар ва ракеталар вокзални ҳамда Конгонинг чап соҳилида қўзғолончилар ишғол қилиб турган кўпгина биноларни вайрон қилди».

Олинган хабарларга қараганда, Стэнливилда қаттиқ жанглар давом этмоқда. Кўпгина бинолар ва кварталлар бир неча марталаб қўлдан-қўлга ўтмоқда. Қўзғолончилар Стэнливиль радио станциясини ва Бельгиянинг «Сабена» авиация компаниясига қарашли меҳмонхона биносини яна қўлга олишди.

Леопольдвиль маъмурлари Стэнливилнинг тинч аҳолисига нисбатан янгидан-янги жазо чораларини кўрмоқдалар. Одамларни ёппасига ушлаб олиб, жазолашни уюштиришда катта тажрибаси бўлган катангалик жандармлардан 100 га яқин киши яқинда самолётларда Стэнливилга юборилди. ЮПИ агентлигининг хабарида айтилишича, бу жандармлар дарҳол одамларни тутуб қамоққа олишга киришдилар. Африкаликлардан 10 мингдан кўпроқ киши кеча африкаликларнинг маҳаллаларидан Лумумба номидаги шаҳар стадионига «текшириб кўриш учун» ҳайдаб келтирилди. Африкаликларни стадионнинг футбол майдонида бир неча соат жазирама офтобда зўрлаб сақлаб турдилар, шу вақт ичида жандармлар «қўзғолончиларни қидириш» билан овора бўлдилар. 170 га яқин кишини жандармлар қамоққа олиб кетишди.

АКАДЕМИК У. О. ОРИПОВНИНГ ГАНАДА БЎЛИШИ

АККРА, 3 декабрь. (ТАСС). Гана фанлар академиясининг меҳмони бўлиб, Ганага келган Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти У. О. Орипов президент Кваме Нкрума ҳузурига ҳурмат қилиб бориб, у билан суҳбатлашди.

Академик У. О. Орипов Гана журналистлари билан ўтказилган учрашувда сўзга чиқиб, Гана Фанлар академияси айниқса илмий кадрлар тайёрлаш соҳасида академия вужудга келган йиллардан бери анча муваффақиятлар қозонганлигини айтиб ўтди ва журналистларнинг саволларига жавоб берди.

Атом реакторига пойдевор қўйилганлиги, деди У. О. Орипов, Гана ҳукумати фанни ривожлантиришга нақадар катта аҳамият бераётганлигини кўрсатиб турибди, чунки социалистик қурилишда фанни ривожлантирмай туриб, муваффақият қозониб бўлмайди.

Учрашув қатнашчилари Ўзбекистон олимларининг ишларини билишга қизиқиб, академик У. О. Ориповга кўп саволлар беришди.

Тошкент область, Калинин районидаги Ленин номли колхозда гидропоника усулида помидор етиштириш ривожлантирилмоқда. ЎзТАГ фотомухбири Х. Ҳайитмуҳамедов яқинда шу хўжаликда бўлиб, сабзавотчилик бригадаси бошлиғи Камолиддин Ойхўжаев ҳамда колхозчи Фарида Мусажоноваларни помидор йиғиштириб олаётганларида суратга туширган.

ИНГЛИЗ ОЛИМЛАРИ ЎЗБЕК ҲАМКАСБЛАРИНИНГ ТАЖРИБАСИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

СССР атом энергиясидан фойдаланиш давлат комитети билан Буюк Британия атом энергияси бошқармаси ўртасида тузилган ҳамкорлик тўғрисидаги битимга мувофиқ, Совет Иттифоқига келган инглиз олимлари делегацияси Тошкентда икки кун меҳмон бўлди.

Англия олимлари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро физикаси институтининг фаолияти билан танишдилар. Делегация раҳбари, Уонтеждаги атом тадқиқот маркази лабораториясининг бошлиғи Б. Смит ўз таассуротларини гапирар экан, ўзбек ҳамкасбларининг тажрибаси делегация аъзоларини жуда қизиқтириб қолди, деб айтди. Тошкент институтида, деди у, биз саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига кенг жорий қилинаётган жуда хилма-хил изотопли приборларни кўрдик. Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан тадқиқотлар олиб бораётган ўзбек олимлари жуда серғайрат одамлар ва улар ўз идеяларини амалда муваффақиятли татбиқ этиш учун яхши мадад олиб турибдилар.

(ЎзТАГ).

КАРАКОРУМДАН ҚОЧГАН ТОШБАҚА

ФАН ОЛАМИДА

Орхон дарёсининг ўнг қирғоғида Эрдени-Цзу монастирининг рўбарусида қадимий Мўғилистон пойтахти — Каракорумнинг харобалари бор. Бундан беш юз йил муқаддам истилочилар Каракорумни куйдириб, ер билан яксон қилганлар. Гуллаб-яшнаган шаҳар ўрнида қалъа, сарой, ибодатхоналар деворларнинг харобалари қолган. Худди шу ерда жуда катта уч тошбақанинг тошдан ясалган ҳайкали ҳам бўлган.

Олимларга тошбақаларнинг тошдан ясалган ҳайкаллари Мўғилистон империясида олий хонларнинг декретлари ёзилган мармар тахтачаларни қўйиш учун хизмат қиладиган токча ролини ўйнаши маълум эди. Хоннинг фармони солинган тўртбурчак тахтача тошбақанинг белидаги чуқурчага қўйилар, фармон бекор қилингандан кейин эса ёзувли тош тахта олиниб, унинг ўрнига янгиси қўйилар эди. Шундай қилиб, тошбақа ўзига хос «эълонлар тахтаси» ролини ўйнар эди...

Аммо бу тошбақалар қаерда ва қандай усул билан ясалган эди? Эрдени-Цзунинг кекса монархлари археологларга тошбақа ҳақидаги афсонани ҳикоя қилиб беришди. Ривоятларда айтилишича, қандайдир бир тоғда яна битта, тўртинчи тошбақа ҳам бор. У ёниб турган шаҳардан қочиш ва душманлардан яширинишга муваффақ бўлган.

Археологлар афсонавий тошбақани қидиришга киришдилар ва уни Эрдени-Цзудан 12 километр жанубдан топдилар. Тошбақа мармар парчалари орасига «яшириниб олган». У бошини шарқ томонга қаратиб, ярмигача ерга кўмилган ҳолда ётарди. «Қочқоқ» тошбақа қандай қилиб шаҳардан бунчалик узоққа келиб қолган? Ривоятда бу ҳақда ҳеч нима дейилмайди.

Бу муаммо ҳал бўлди. Маълум бўлишича, бу фақат тўла тугатилмаган ҳайкалгина эмас, балки унинг лойиҳасидан иборатдир. Орнаментнинг биронта ҳам жойи тўла ишланмаган, фигуранинг умумий чизиқлари ва белидаги кўндаланг тўртбурчакли чуқурча ўйилган. Афтидан, тошбақа «туғилган» жойида қолган — Каракорумга қилинган ҳужум унинг авторлари бўлган қадимий мўғул ҳайкалтарошларини асарни тугаллаш имкониятидан маҳрум этган. Тош буюмлар ясаш устахонаси ана шундай топилди.

...Мўғилистоннинг қадимий тош ўймакорлари Орхон ёнбағирларида формаси ва ҳажми жиҳатидан тўғри келадиган катта мармар тош бўлакларини танлаб олар эдилар — айрим тошбақаларнинг вазни 4 тоннага яқин — сўнг уни шу жойнинг ўзида йўниб, токча учун чуқурча ҳосил қилардилар. Тошбақанинг фақат қорнини текислардилар. Сўнгра машаққатли йўл босиб шаҳарга олиб бориларди. Жуда катта ҳажмдаги тошни тоғлардан, жарликлардан, ботқоқликлардан ва шағалли ерлардан олиб ўтишга тўғри келарди. Бунинг учун тош йўнувчилар тошбақанинг қорнини силжитишга энг кўп имкон берадиган даражада текислашга ҳаракат қилардилар. Ниҳоят Каракорумдан беш километр нарида тош сўнгги тўсиқдан ўтказилар, сўнг эса қия томондан шаҳарга келтирилардн. Фақат шаҳарга келтирилгандан кейин бадиий безак бошланар ва «тошбақа» ўзининг узил-кесил формасига киритилар эди.

(«Вокруг света» журналидан).

ҚИЛМИШ—ҚИДИРМИШ

Н. ТАРИАНОВ.

(ПОВЕСТЬ)

□ □

Плахин ёнидан бир пачка сигарет чиқариб, гугурт ёқди. Аёл сигаретини гугуртдан тутатар экан, унинг қўлларини ўз кафтлари орасига олди. Плахин унинг иссиқ, намхуш қўлларидан аёлга ташналик сезди.

Майхонага киришди. Қаҳвахонанинг хира бурчагида кўзга ташланган пешанадаги қўнғир сочлар айни кунгилдагидек рангда. Кулимсираган, сирли лаблар уни шайдо қилиб қўйди. Тасодифий учраган аёлнинг овози бир қадар хира, қулоққа майин эшитилди. Плахин қимматбаҳо француз коньягини ичар экан, пичирлаб гапга тушиб кетганидан, ҳамсуҳбатининг чимирилган қошлари остидаги кўзларидаги маккорона жилмайишни сезмасди.

Қаҳвахонадан жуда кеч чиқишди. Плахин Целлендорфдаги бир хонали уйда саҳарда ўзини янка кўрди.

У эрта тонгда ўрнидан туриб кимсасиз кўчалардан Крумме Лянке метросининг Фридрих Хайн линиясигача пиёда юриб борди. Тельманплац станциясида такси олиб уйига жўнади.

Хотини ҳали ухламаган. У жовдираган кўзлари билан ерга қаради. Плахин ўзини унинг кўзларидан олиб қочиб, кетма-кет папирос чекарди. Ҳоргинликдан диванга чўзилиб оғир тин олди.

«Нима бало бўлди ўзи», деб ўйларди у, ичида қилган ишларига ўксинмай. У кўнглидан ўтказган гапларда на самимият, на афсус бор эди. Агар у виждони олдида софдил бўламан деса, тунги ишга ўз хоҳиши билан борганлигини тан олиши керак эди. Ғарбий Берлиндаги қўмондонлигининг рухсатисиз, атайлаб борган. Кеча тунда бўлган воқеанинг ўзидан ҳам ачингани йўқ, ишқилиб ўртоқларим билиб қолмаса, хотиним билиб қолмаса деб ҳадик олди, холос. Хотинига эса папирос чекиб туриб, мунофиқлик билан бундай дерди:

— Бўлмағур ишга кириб қолганман-да. Тун бўйи шаҳарда кезиб юрдим. На уйқу бўлди, на дам олдим.

Хотини унга, ишхонасига телефон қилмаган. Плахин хотинининг бундай одати йўқлигини биларди. Лекин хотини ичида қатъий аҳд қилди: буларнинг ҳаммасига барибир хотима бериш керак, бу ҳақда уйга борганда гапиришамиз. Қўли кетиб ози қолди. Олег ярим йилдан кейин уйига, Совет Иттифоқига кўчирилиши Клавдияга маълум эди. Плахин хотини гапини калта қилиб қўл қолганлигидан мамнун бўлиб, ваннага кириб совуқ сувга чўмилди. Ишга жўнади. Клавдия дераза ёнида турар экан, унинг бир оз энгашган қоматига, ўрдак бурнига қараганча туриб қолди. Унинг хаёлидан не гаплар ўтмади шу онда. Рафиқалик, аёллик шаъни деб ҳамма нарсани ичига солди. Муроса қилди. Алёнкани деб ҳамма нарсага кўнди. Алёнка эндигина уч ёшга тўлди. Мана, уйғониб мудроқ кўзларини очиб, ўтириб олди. Момиқ қўлларини чўзиб онажонига интиляпти.

Плахин Ғарбий Берлинга уч марта рухсатсиз борди. Хильда билан унинг уйида учрашди. Кундузи кетиб уйига саҳарда қайтарди. Учинчи боришида Хильданинг ёнида унинг қандайдир бир «дўсти» бор экан. Бу рус шилқимлик қилаётганини кўриб Хильда ноз-карашма қилиб сўзларини чўзиб-чўзиб, эркалангандай бўлиб гапирарди. Келишингизни олдиндан айтиб қўйинг-да, деди у ноз-карашма билан. Қандай алоқа боғлаш тўғрисида, қайси адресга хат юбориш, жавобни қаерда олиш ҳақида келишиб олишди.

Ўша куни кечқурунок Плахин Целлендорфга қараб жўнаб қолди. Уч ҳафтагача Хильдани учрашишга кўндирмоқчи бўлди. Кечагина почтага бориб, ундан хат олди. Ниҳоят учрашув вақти тайинланган эди:

«Нима бўлипти,— деб ўйларди Плахин таксининг ойнасига қараб,—Хильда софдил аёл, албатта. Мендан ҳеч қачон ҳеч нарса сўрамайди, менинг ишларим билан қизиқмайди. Қўрққанга қўшалоқ кўринади. Хильда шунчаки бир хотин киши. Ўзи ёмон эмас. Лекин харажати кўпроқ. Шундай бўлгани ҳам чакки эмас. Ҳисоб-китоблик бу «ошиқ-мошиқликнинг» ўз нашъаси бор. Одамлар мунофиқлик қилишмайди. Ҳаммаси аён. Менга Хильда керак. Хильдага пул керак. Пулни доллар билан тўлайсан, демаганига ҳам шукур, деб кулиб қўйди майор.

Сабрсизликдан қаттиқ босилган қўнғироққа Хильда чиқиб, бир зум кутиб туринг, деб ичкарига кириб кетди. Эшикни очганда у эгнига халат эмас, балки қора костюм кийиб олган эди. Нимқоронғи уйда Плахин уч эркакнинг соясини кўрди. Хильда индамай, тез-тез юриб ванна хонасига ўтиб кетди. Сояларидан бири эшик ёнига келиб, йўлни тўсиб турди. Иккинчиси дераза олдига келиб пардани сал суриб қўйди. Учинчиси ҳамон креслода ўтирарди. Дераза пардасини суриб қўйган киши сервант олдига келиб, катта қадаҳга коньяк қуйди-да, ҳозир эшикдан кириб келган кишига юзланди.

— Салом, жаноб майор. Ичишга тобингиз қалай? Бир-биримизнинг тилимизни тезроқ тушуниб олардик.

— Нима?.. Бу нима деганингиз?— бўшашиб, қалтироқ овоз билан сўради Плахин.

Креслода ўтирган киши шошмасдан бошини кўтариб, сап-сариқ қошлари остидаги кўзларини Плахинга тикди. У Плахиннинг овозидан бу киши қаршилик кўрсатмаслигини, муштлашиб ўтирмаслигини, қочишга уринмаслигини дарҳол пайқаб олган эди. Сариқ қошли кишининг сип-силлиқ, соқоллари қирилган юзида мамнунлик аломати кўринди.

— Сиз билан танишганимдан хурсандман, жаноб майор. Биз британ ҳарбий ҳукмронларининг вакиллари эканлигимизни тушунгандирсиз, албатта. Биз сиз билан бир отамлашиб олмоқчи эдик. Бу, аслида сизнинг манфаатларингизни кўзлаб қилинаётган иш.

Гангиб қолган Плахин жим турарди. Сариқ қошли киши иккинчи креслога ишора қилди. Ўтиринг, марҳамат қилиб, деб давом этди у сўзида. Унинг сўзлашидан рус тилини анча яхши билиши сезилиб турарди. Суҳбат учун бир оз вақтингиз кетади-да. Тикка туриб қолдингиз, яхши эмас.

Эшик ёнидаги бесўнақай киши кўзларини Плахиннинг қўлларидан узмас эди. Коньяк ушлаб турган киши стол ёнига келиб ҳалиги катта қадаҳни қўйди. Сариқ қошли киши ҳанг-манг бўлиб қолган Плахиннинг қув ўчган юзларидан кўзини узмасди.

— Менингча, жаноб Плахин, сиз билан тил топа оламиз. Ўтиринг, марҳамат қилиб, ичинг.

— Мендан нима истайсиз?— бўғиқ овоз билан чулдираб сўради Плахин бу кишиларнинг ниятини яхши билиб турган бўлса ҳам.

— Ҳеч нарса. Бизга сизнинг дўстлигингиз, ҳалоллигингиз... очиғини айтганда садоқатингиз керак, — деди сариқ қошли киши айтмоқчи бўлган рус сўзини дарҳол тополмай.

— Сизлар нима учун мени ўзларингга содиқ деб биласизлар?— деб сўради Плахин бўшашиб.

— Шунинг учунки, биз билан дўст бўлишга рози бўлмасангиз бошингизга жуда катта ташвиш тушиб қолади. Биз сизни шу ташвишлардан халос қилмоқчимиз, вассалом, — деб сўзини тамом қилди сариқ қошли киши.

— Очиғини айтиб қўяқолай,— деб давом этди у сўзида.— Сизнинг эҳтиёткор эмаслигингиздан фойдаланган Ғарбий Германия разведкаси анча қалтис, жуда қизиқ ҳужжат тўплади. Улар шу ҳужжатлардан ўз мақсадлари йўлида фойдаланишмоқчи. Лекин биз, улар бундай ишни қилмасликлари керак, деган қарорга келдик. Биз сизни шантаж қилишга рухсат бермадик. Қаранг, биз сизни нимадан қутқаздик... Бу ерда кичкинагина бир кинофильмимиз бор. Хроника мазмунида. Экранда кўрсатайликми? Ёки уни ўзингиз янка кўрасизми?

— Экран юракка сиғадими шу тобда, — деди Плахин хириллаб.

Коньяк қуйган киши Плахиннинг олдига мўъжазгина столчани ғилдиратиб келтирди. Стол устида қандайдир бир қора аппарат турибди. Унга худди стол лампасидагидек электр сими ўтказилган.

— Уни қаранг,— қўли билан аппаратни кўрсатиб деди сариқ қошли киши.

Плахин дурбинникидек объективга қаради. Сариқ қошли киши қандайдир кнопкани босди. Объективда бир нарса ёришиб кетди. Плахиннинг кўз ўнгидан шу ерда, шу уйда бўлган воқеаларни тасвирловчи кинокадрлар ўта бошлади. Унинг тиззалари қалтираб, лаблари қуруқшаб кетди. Боши айланиб, ҳушидан кетаёзди.

— Буни қандай қилиб суратга олдиларинг?— деб шивирлади Плахин овоз чиқаришга ҳам мадори қолмай.

— Керак бўлганда зулматдек қоронғиликда ҳам олаверамиз, — жавоб берди сариқ қошли киши чеҳраси очилиб.

— Бундай кинофильм сизнинг қўмондонлигингизга қандай таъсир кўрсатишини тушунаётгандирсиз албатта?— давом этди у гапида.

— Мен нима қилишим керак?— ғулдираб сўради Плахин.

(Давоми бор).

Боши газетанинг 28, 29 ноябрь, 1, 2 ва 4 декабрь сонларида.

3% ли ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚ ЗАЁМИ

102-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1964 йил 30 ноябрда Қарағанда шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳамма ўн етти разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)
001841	1—50	40	033485	1—50	40	063284	43*)	500
002280	21*)	500	034066	46*)	1.000	063308	1—50	40
003890	08*)	500	034085	1—50	100	064810	36*)	2.500
003945	12*)	500	034880	40*)	1.000	065696	1—50	100
004252	32*)	1.000	034964	21*)	500	066402	03*)	500
004365	1—50	40	035440	1—50	40	066589	38*)	500
005326	1—50	100	035643	01*)	1.000	066766	1—50	40
005534	32*)	500	037729	27*)	1.000	066769	26*)	1.000
005864	22*)	1.000	037823	50*)	500	066871	1—50	40
005956	1—50	40	038334	48*)	500	067363	1—50	100
006367	01*)	1.000	039051	12*)	1.000	067650	22*)	1.000
006945	12*)	500	039720	37*)	500	067860	44*)	500
007520	1—50	40	040153	10*)	500	067963	1—50	40
007656	1—50	40	040154	15*)	500	067970	10*)	500
007780	1—50	40	040931	11*)	500	068773	46*)	500
008247	08*)	500	041690	19*)	1.000	069907	08*)	1.000
008430	02*)	500	041888	23*)	2.500	070941	1—50	100
009173	32*)	500	041918	14*)	5.000	071540	1—50	100
010138	39*)	500	043200	21*)	500	073466	1—50	40
010177	1—50	40	043357	25*)	500	073966	1—50	100
010658	42*)	500	043678	03*)	500	074727	06*)	500
010680	24*)	500	044263	1—50	40	074806	49*)	500
011138	1—50	40	044583	48*)	500	075688	31*)	500
012125	1—50	40	045189	31*)	500	075738	38*)	2.500
012376	1—50	40	045946	24*)	500	076476	44*)	500
012839	1—50	100	046148	05*)	1.000	079259	1—50	40
014120	10*)	500	046302	23*)	500	079397	21*)	500
014250	32*)	1.000	046895	47*)	1.000	079586	1—50	40
014278	42*)	500	048114	1—50	40	080111	29*)	1.000
015038	14*)	1.000	048250	32*)	500	080430	1—50	40
015248	18*)	500	048425	14*)	1.000	080745	47*)	500
015655	08*)	500	049888	06*)	500	080805	15*)	500
016174	03*)	5.000	050103	1—50	40	082297	14*)	500
017411	1—50	40	050493	04*)	500	083004	1—50	40
017467	24*)	500	051064	23*)	500	084207	07*)	500
018331	04*)	500	052647	07*)	500	084218	25*)	2.500
019886	45*)	500	052978	02*)	500	085747	15*)	2.500
020554	41*)	500	053910	1—50	40	087409	1—50	40
022226	46*)	500	054475	1—50	40	087576	14*)	1.000
023488	1—50	40	055028	1—50	100	087709	44*)	500
025145	37*)	500	055872	45*)	500	088131	1—50	40
025734	1—50	100	056864	1—50	40	088581	07*)	500
026772	1—50	40	057617	14*)	1.000	089346	1—50	40
026785	17*)	500	057628	1—50	40	090215	1—50	100
027345	35*)	500	059407	31*)	500	090650	06*)	500
027820	15*)	500	059709	42*)	500	091069	1—50	40
028091	19*)	500	060535	40*)	500	091259	1—50	100
028973	1—50	40	060664	1—50	40	091278	36*)	1.000
029219	46*)	500	060776	1—50	40	091560	50*)	500
029275	03*)	500	060894	02*)	500	091682	36*)	1.000
029349	38*)	500	060934	34*)	500	093538	22*)	500
030674	1—50	100	061124	1—50	40	094157	35*)	500
031143	02*)	500	061854	29*)	500	094898	1—50	100
031457	1—50	40	061979	45*)	1.000	094972	1—50	40
032267	20*)	1.000	062428	31*)	500	095217	43*)	1.000
032740	15*)	500	063208	26*)	500	095622	1—50	40
033072	1—50	40				096488	1—50	40

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Омонат кассалари ютуқларни газетанинг янаги сони келгандан кейин шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказувчи комиссиянинг раиси — Меҳнаткашлар депутатлари Қарағанда шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси К. Д. КОНАКБАЕВ.

Комиссиянинг масъул секретари Л. А. ВАСИЛЬЕВА.

ТИНГЛАНГ ТОМОША ҚИЛИНГ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — **СССР Конституцияси куни** (болалар учун). 12.35 — **Кекса кедр дарахти** (мультфильм). 12.55 — **Истеъдод** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 17.00 — **Бахт қушиғи** (болалар учун). 17.35 — **Телевизион янгиликлар**, 17.50 — **СССР Конституцияси куни билан**, 18.10 — **Концерт** (ўзбек куйларидан).

19.20 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 19.25 — **Телевизион янгиликлар**, 19.40 — **Огонёк**, 21.25— **Бахт куни** (бадиий фильм).

6 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — **Эрталабки гимнастика**, 12.20 — **Ўрмондаги воқеа** (болалар учун мультфильм). 12.30 — **Ҳамма нарсани билгим келади** (киножурнал). 12.40 — **Бор экан йўқ экан, бир қиз бўлган экан** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 13.55 — **Пашша** (болалар учун мультфильм). 14.05 — **Бизнинг «Восток»** (мактаб ўқувчилари учун).

Рус тилида: 17.00 — **Хўрозча, Будильник саргузашти** (болалар учун). 17.40 — **Рангли туш**, 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.15 — **Дунаевский куйлари**, 19.30 — **Новости дня** (киножурнал). 19.40 — **Биз Саратовдан** (фильм-концерт).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Пахта байрами**, 21.40 — **Телевизион янгиликлар**, 21.55 — **Аския** (ҳужжатли фильм). 22.05 — **Совет Ўзбекистони** (киножурнал). 22.15 — **Чўлпоной алласи** (музика тарихидан).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/XII да кундуз ва кечқурун **Биринчи муҳаббат**, 6/XII да **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/XII да кечқурун **Тошболта ошиқ**, 6/XII да кундуз **Ўғил уйлантириш**, кечқурун **Ишқинг билан**, 7/XII да **Ёшликда берган кўнгил.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 6/XII кундуз соат 1 яримда 4. 6-синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича: **«Ўзбек халқ чолғу оркестри ва унинг асбоблари»** деган темада концерт-лекция.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Литва цирки артистларининг гастроллари** ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуров гастролининг давоми.**

САНЪАТ САРОЙИДА — (Панорама кинотеатри) — 5/XII кундуз соат 3 да, 6/XII кундуз соат 5 ва кеч 8 да рангли кенг форматли бадиий фильм **Уйқудаги гўзал.**

КИНО

5 ва 6 декабрда

Жаноб 420 — «ВАТАН», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Ёр-ёр (ўзбек тилида) — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Асосли далил — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Энди кетаверсин — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва 11-45 минутда), «ДРУЖБА» (кундуз 4 ва кеч 6 да).

Ҳаёлимдаги қиз — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Салом, болалар (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да). **Крепостной актриса** (кундуз ва кечқурун) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС — 64543. Р. 12204. Н. Б. 282.